

Träkonstruktionsdagen
*anledningen att välja trä-bortom
teknik*

Göteborg 2016 10 18
professor Magnus Silfverhielm
Linnéuniversitetet / AIX Arkitekter AB

Hållbar skönhet

HAITI 2016

SYRIEN 2016

London, 300 m hus av trä

Hellas tempel förutsatte det timrade byggandet i sitt formspråk av **bärande** och **buret ...**

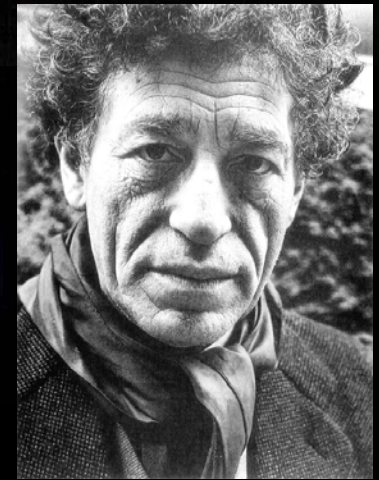
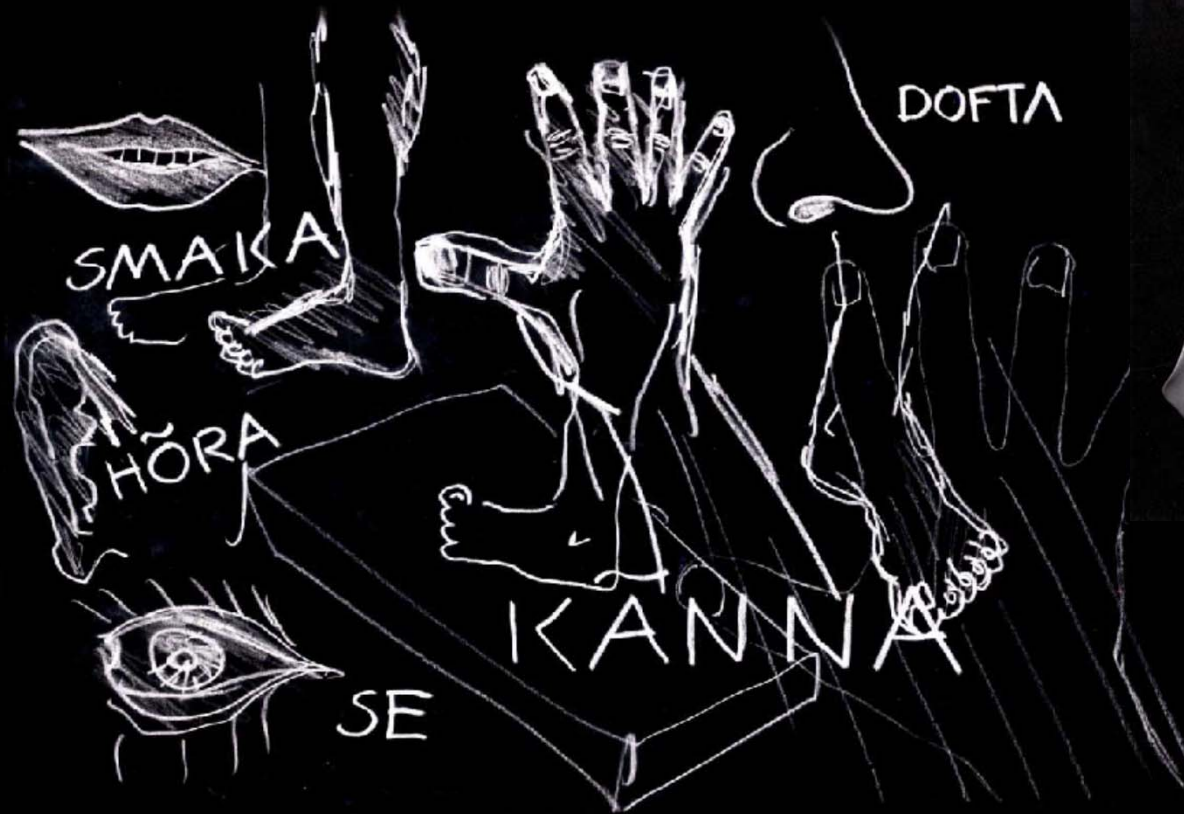

**Sverre Fehns Nordiska paviljong 52-68, Venedig,
"timrad betong"**

KIRUNA en trädstad... ?

VÅRA SINNEN, estetisk sinnesförmåelse

Hållbarhet

Biomassan är lämpad för industriell framställning...

HÅLLBART

Vi lånar
materialen på
planeten
men vi äger
funktionerna...

*Bostadsliv
i framtiden
kommer att
innebära
badrum av trä*

Ett rum för alla behov

Gott samvete....

Hållbarhet
är trä

Civilisationens vagg byggdes av trä

VÄXANDE BETYDELSE Trä var mänsklighetens naturliga materialval i 400 000 år. I samband med den industriella revolutionen på 1800-talet fick stål, plast och betong större betydelse. Men teknikutvecklingen, och klimatkrisen, bidrar till att vi nu söker oss tillbaka till rötterna.

AV PER HÖGSELIUS

Eviga resurser som växer

Det tar 70 år för ett hus att växa

Ändlig resurs som **inte** växer

Betongen
Vill också
Vara hållbar
Vision....

För framtidens hållbara samhällsbyggande i betong

Med 135 års samlade kunskaper och erfarenheter är CEMENTA idag ett modernt högteknologiskt företag. Vi satsar stora resurser på att utveckla nya produkter och användningsområden. Vår vision för **noll koldioxidutsläpp under produkternas livscykel** går målinriktat vidare. Följ oss i vår utveckling av framtidens material för hållbar samhällsbyggnad. Läs mer på www.cementa.se.

Följ CEMENTA i sociala medier:

Twitter: @cementaab | Facebook: [facebook.com/CementaAB](https://www.facebook.com/CementaAB) | Instagram: @CementaAB

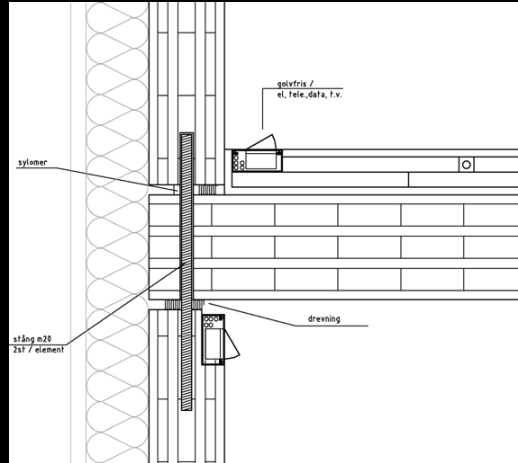
CEMENTA
HEIDELBERGCEMENT Group

Allt av trä

JIAO TONG
INTERNATIONAL
EXCHANGE
CAMPUS
AND
BUSINESS
CENTER
AIX

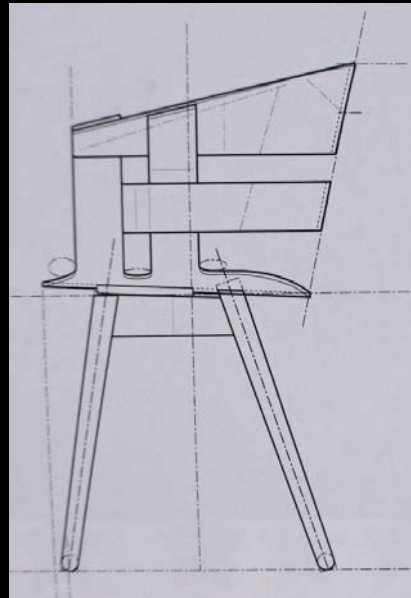

Torrt
Varmt
Lätt
Luktar
gott
Hugga
Karva
Såga
Borra
Skruva
Spika
Hamra
Limma

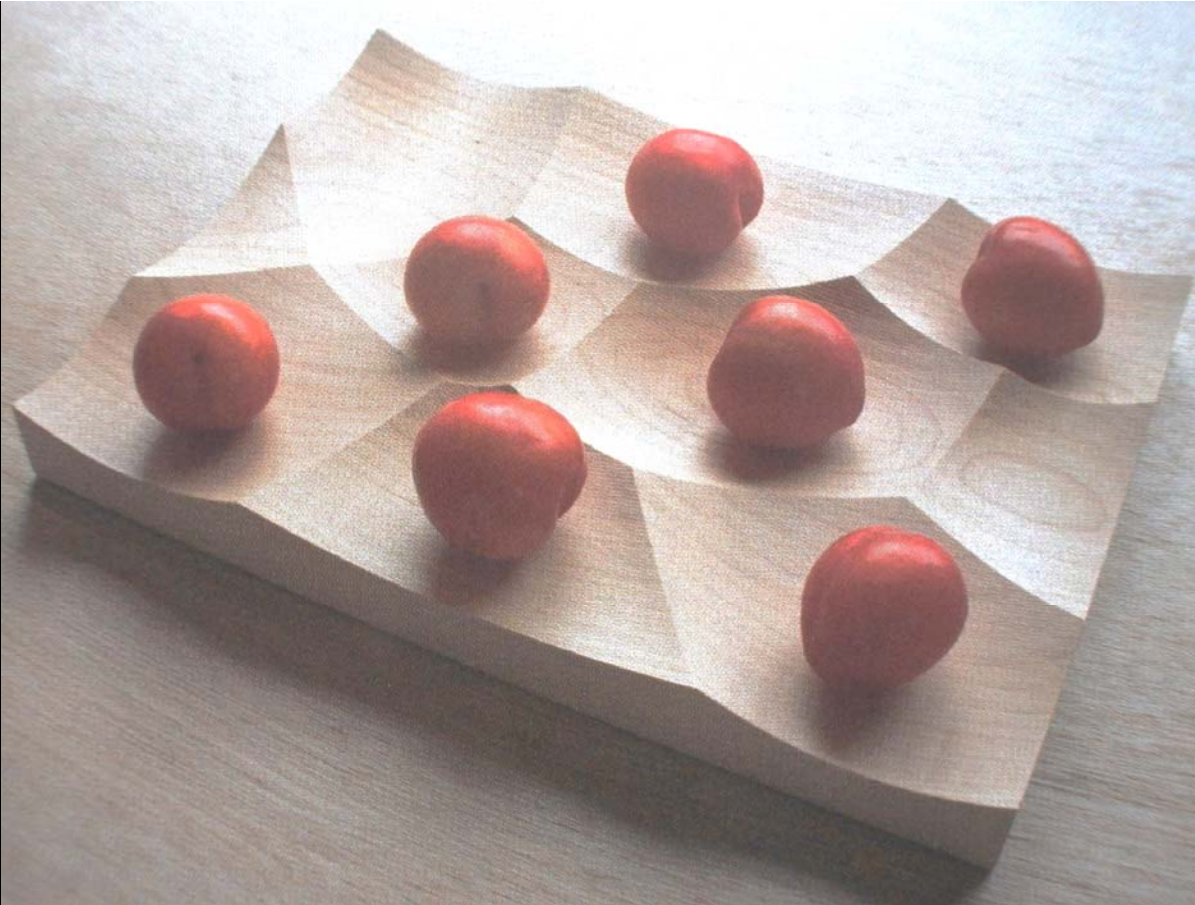
**Biomassan
bearbetas till
former du skapar**

digital tillverkning med biomassa

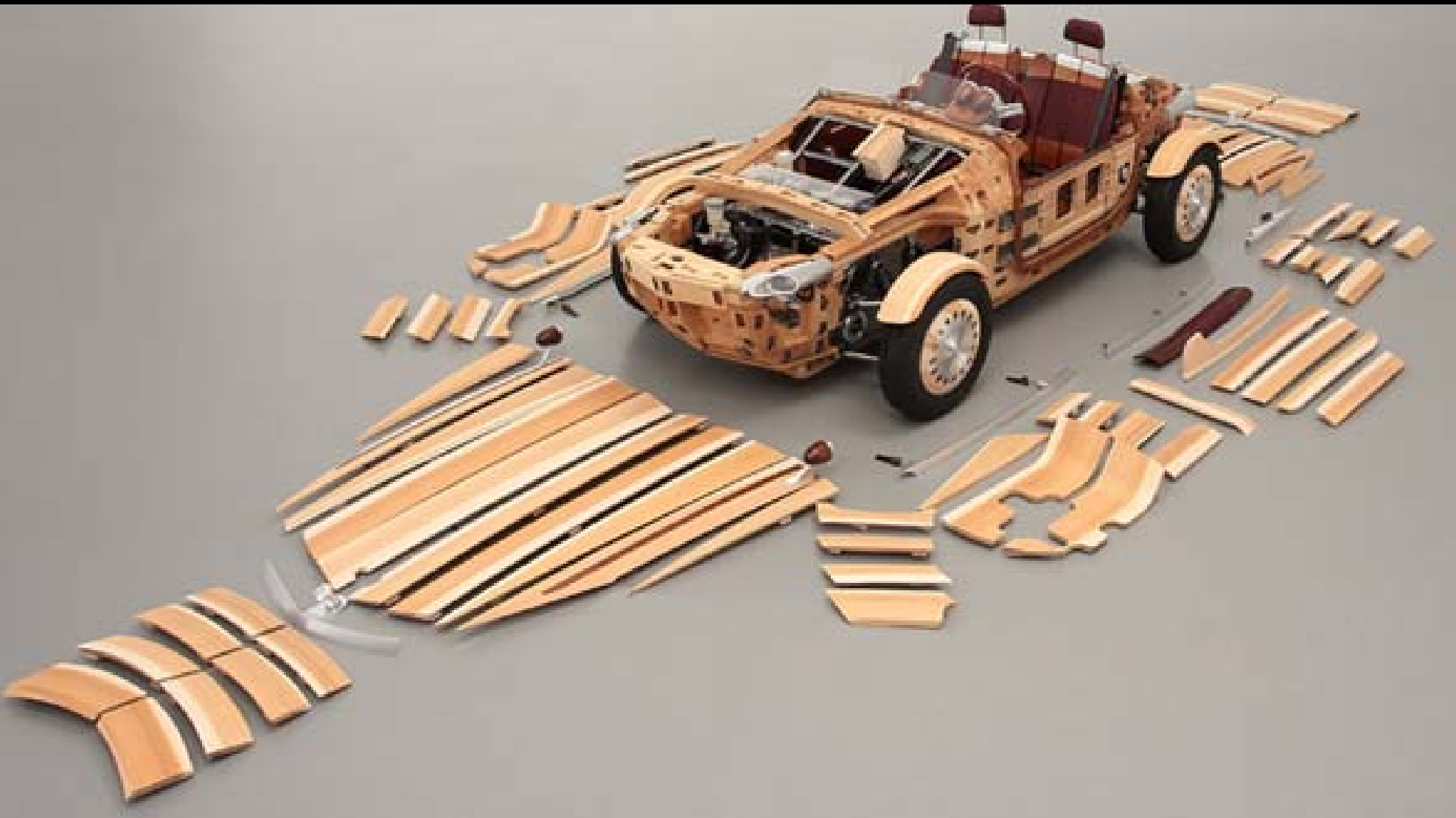

BIOMASSAN KAN BEARBETAS DIGITALT

**Toyota visar i Milano
2016 hur en bil kan
göras av
biomassan...**

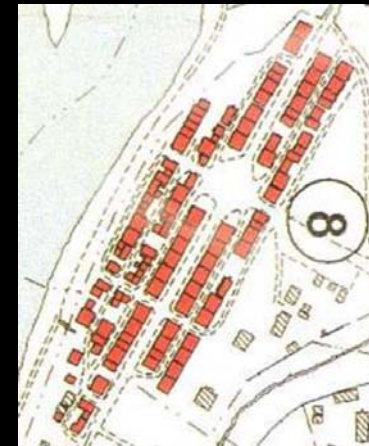
**Trä är demokratiskt
Du kan påverka
själv...**

Damaskus, en av de äldsta städerna

Bonnstaden Skellefteå

Trästäderna Nora, Hjo, Eksjö

Miljon program

Tokyo 39 miljoner

Sveriges
klimatfotavtryck
per person

9,3

ton CO₂

Indiens
klimatfotavtryck
per person

1,7

ton CO₂

Fotavtrycken

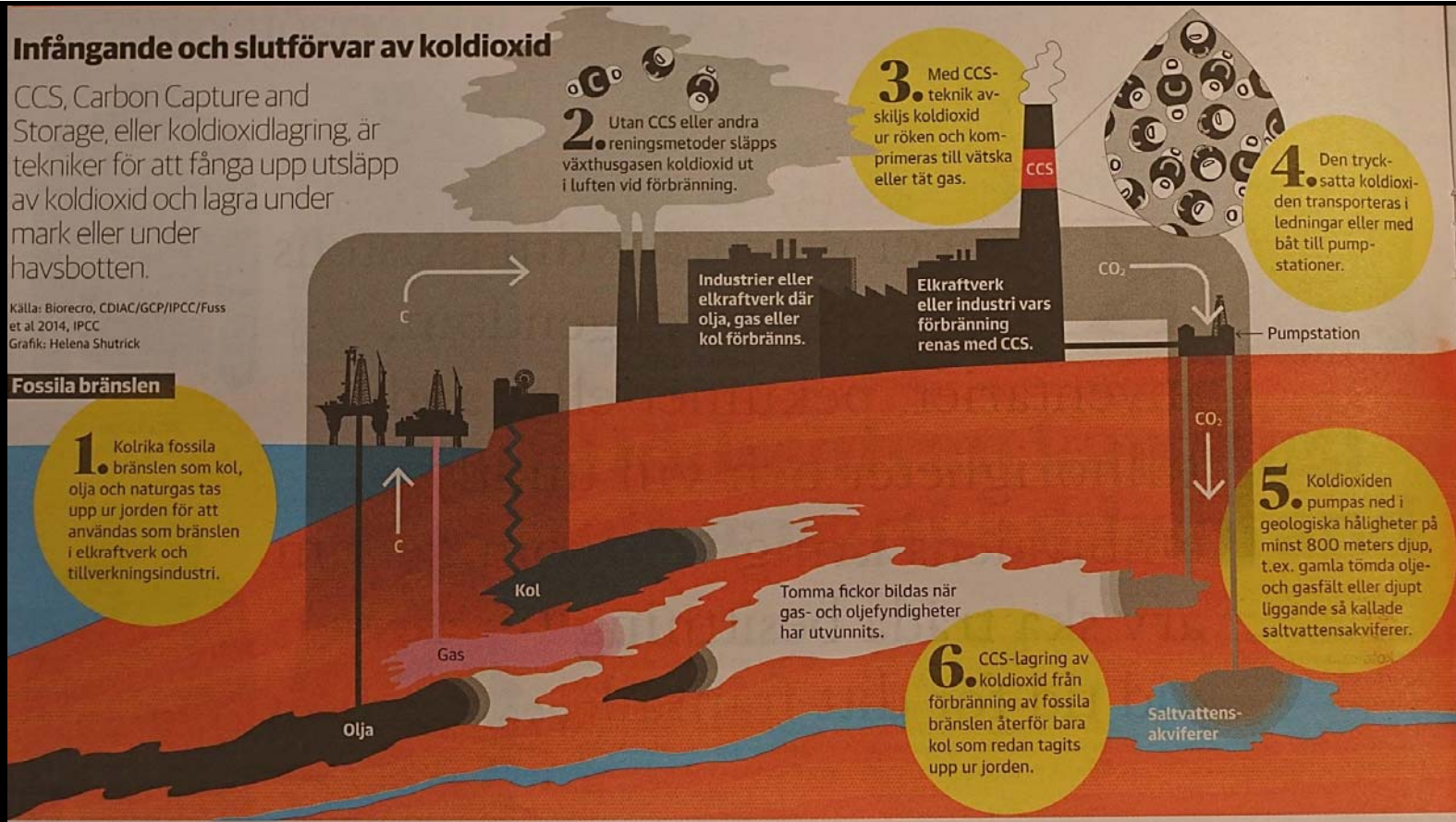
Infångande och slutförvar av koldioxid

CCS, Carbon Capture and Storage, eller koldioxidlagring, är tekniker för att fånga upp utsläpp av koldioxid och lagra under mark eller under havsbotten.

Källa: Biorecro, CDIAC/GCP/IPCC/Fuss et al 2014, IPCC
Grafik: Helena Shutrick

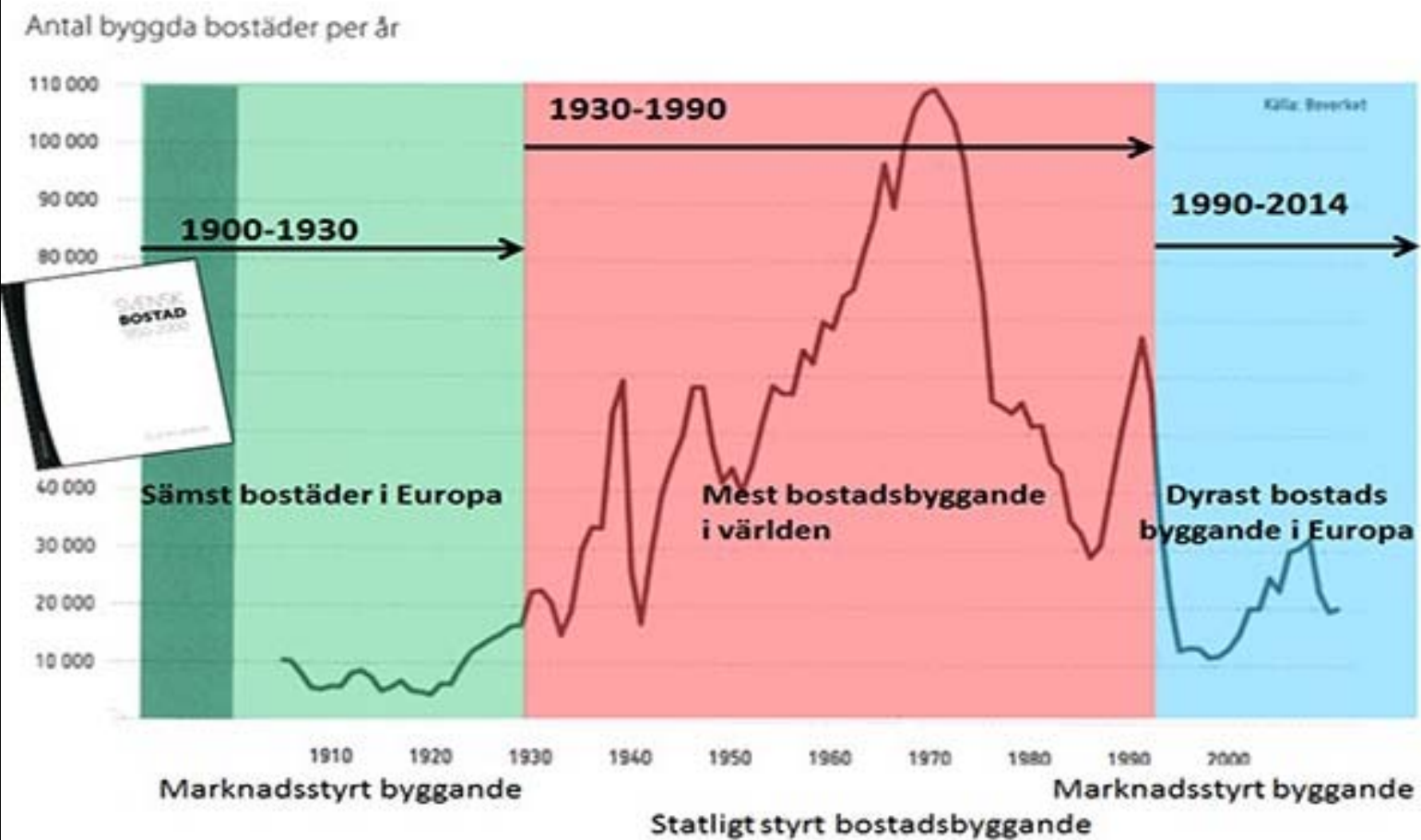
Fossila bränslen

1. Kolrika fossila bränslen som kol, olja och naturgas tas upp ur jorden för att användas som bränslen i elkraftverk och tillverkningsindustri.

Carbon Capture Storage, CCS

Bostadsbyggande, marknaden vs staten

Copper Hill, Åre

Infill Berlin

**Infill...
Adelaide
Australien**

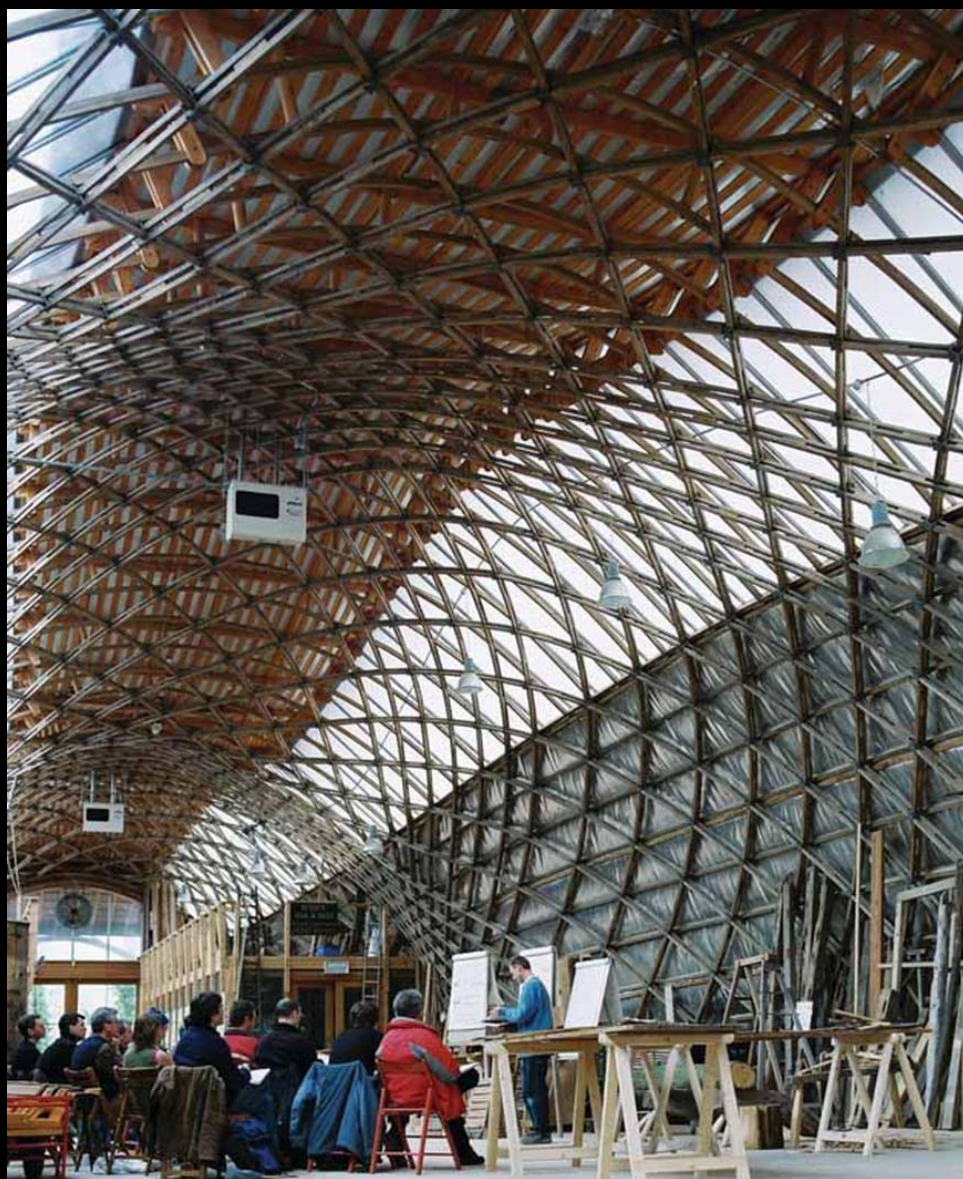
**Idrottshall i
Champagne,
Frankrike**

**Världsutställningen
Milano 2015
Chiles
paviljong**

Stora konstruktioner

Kyrka Helsingfors

**Moské
av trä
1600 tal
Turkiet**

Parkeringshus

Komplexitet, mångfald
Vallastaden Linköping 2017

Ansiktet vänt mot solen ger energi

AIX

Hus för energi

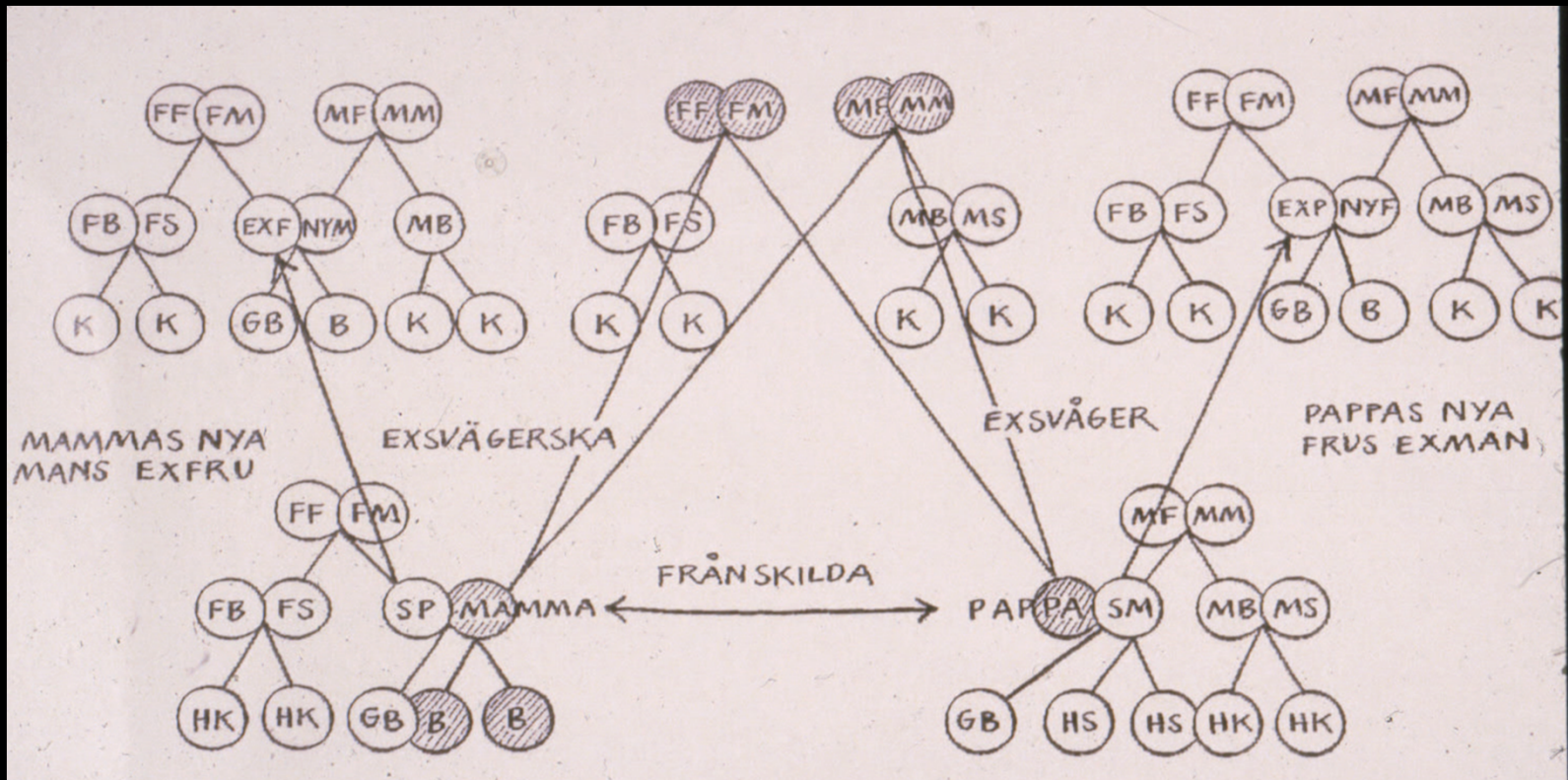
en timmes solinstrålning
motsvarar den energi som
mänskligheten använder under
ett år på Jorden

ett vanligt tak till ett hus tar emot
sol som motsvarar **sex gånger**
mer energi än huset förbrukar

**Smaken är olika
om hur Du vill leva
och bo**

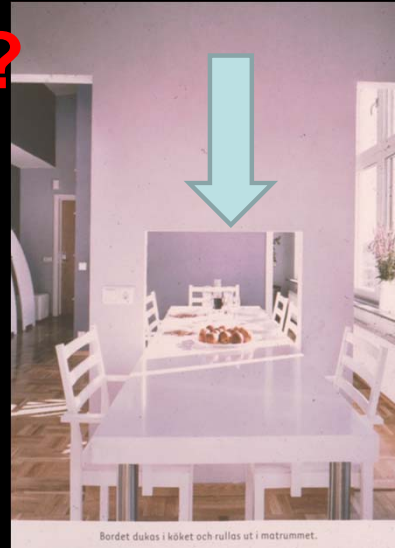
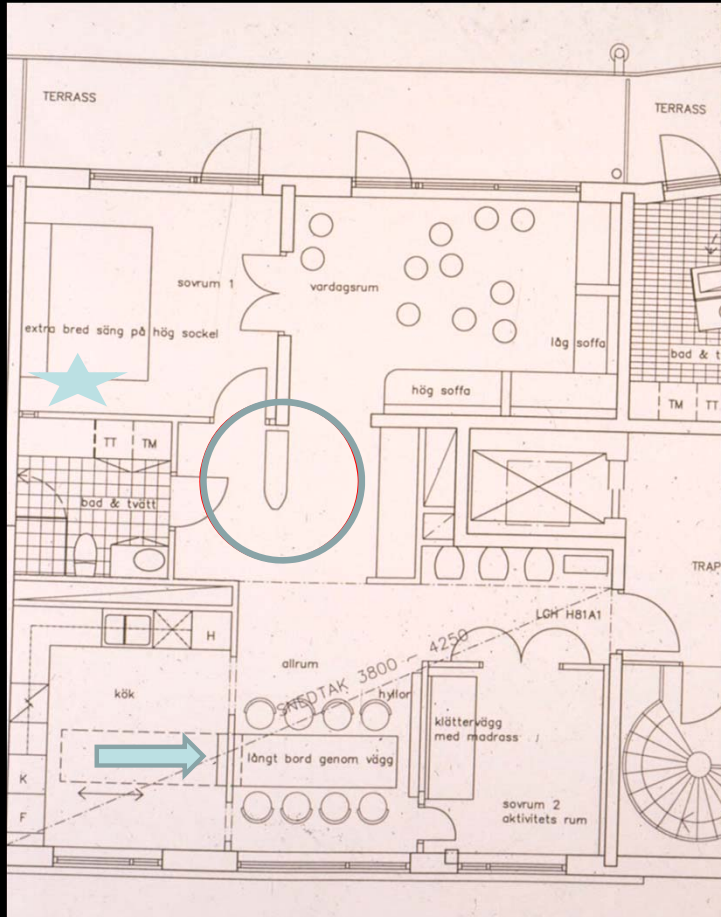

Mot en ny molekylär familjestruktur

Bostadsvanor ?

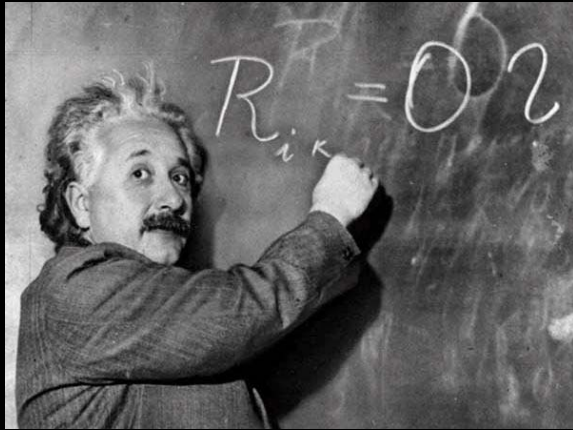
I beleive in boxes

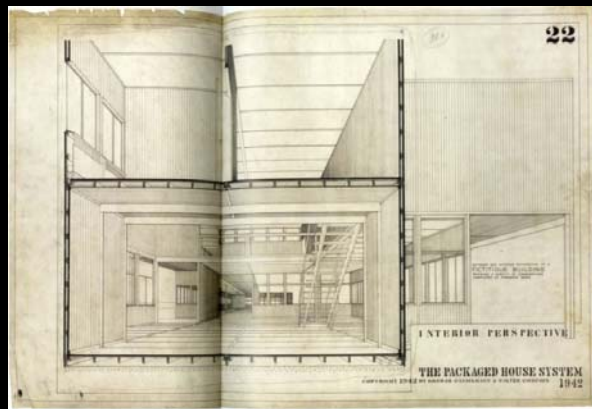

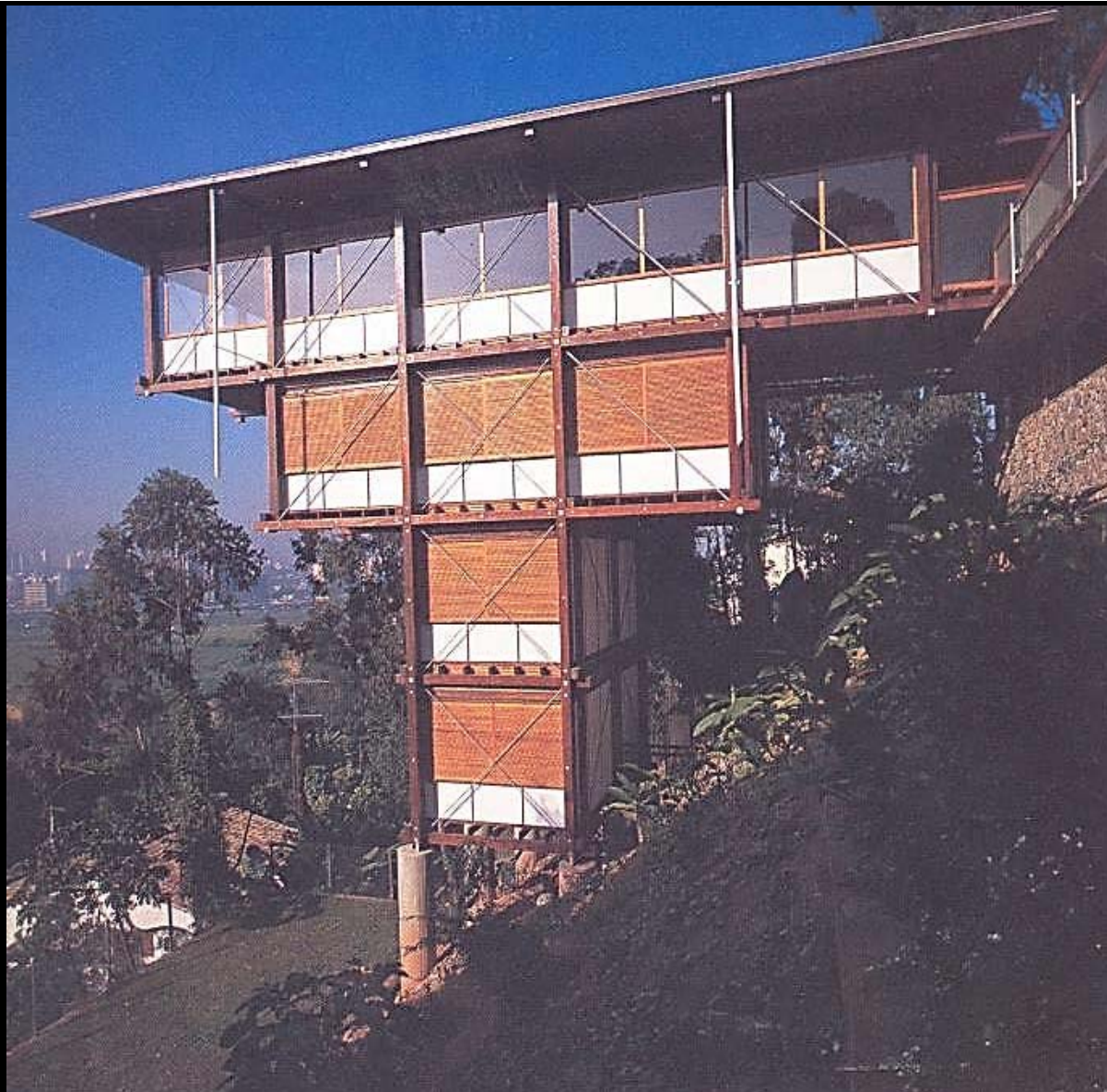
Förtillverkade växthus 1800 tal, England

Einstein bodde i ett volymelement av Gropius och Wachsman i Potsdam

**Förtillverkade
Volymelement
På
limträstomme
Brasilien**

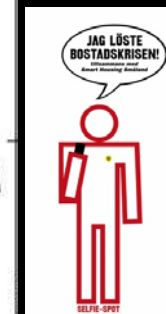
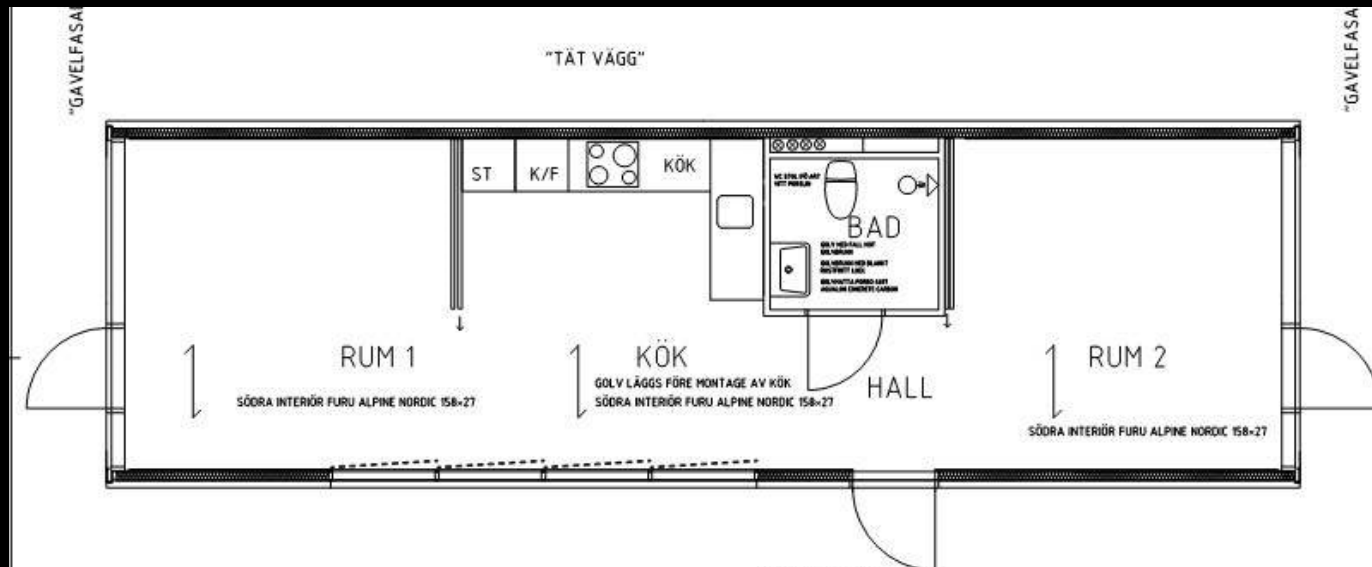
Mikroboende I New York med volymelement

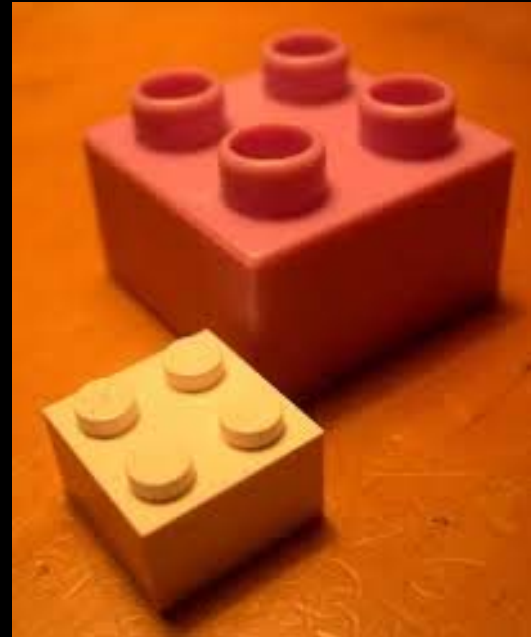
Smart Housing Småland i ALMEDALEN 2014

**ALMEDALEN
SMART HOUSING
SMÅLAND 2014**

LEGO

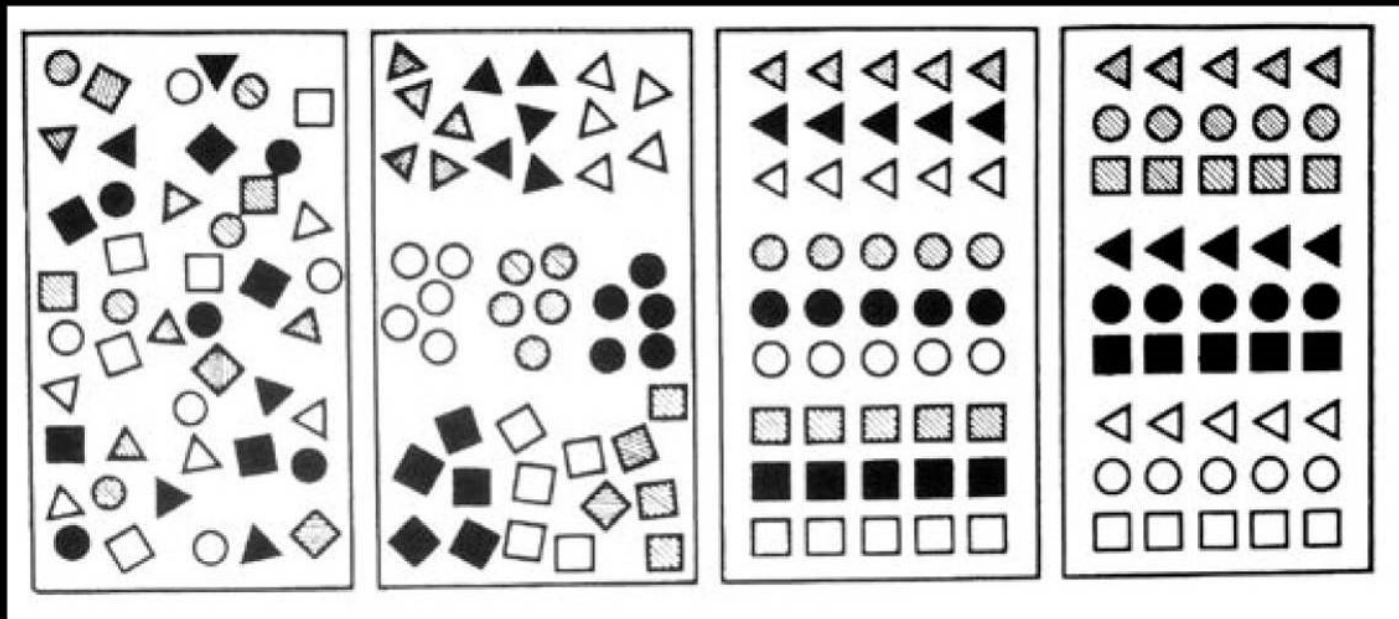
Urban täthet Skellefteå

Volumes for living

från kaos till ordning....

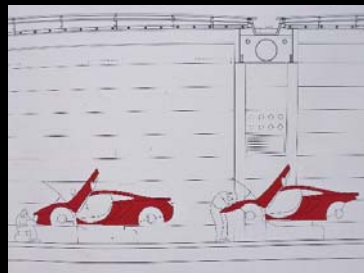
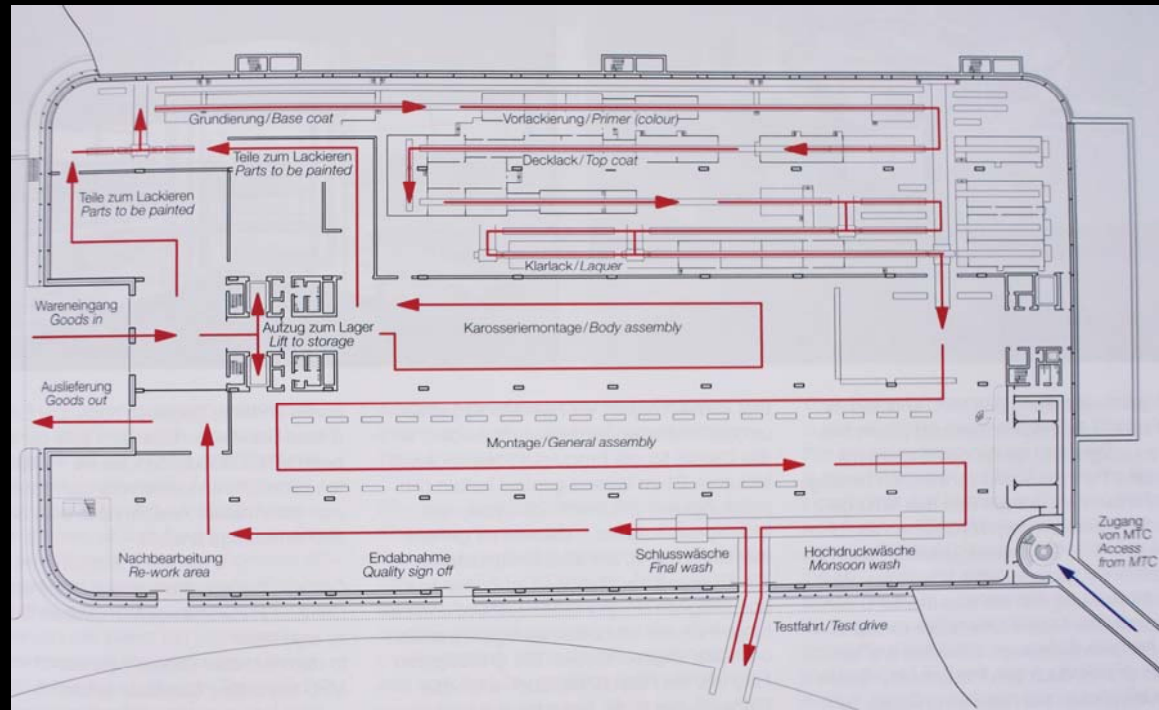
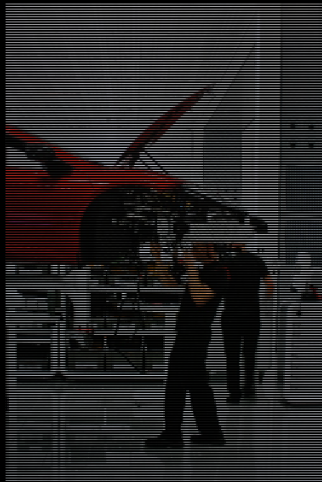

Industrial production, based on wood

MORGAN CARS

Industriell
tillverkning...

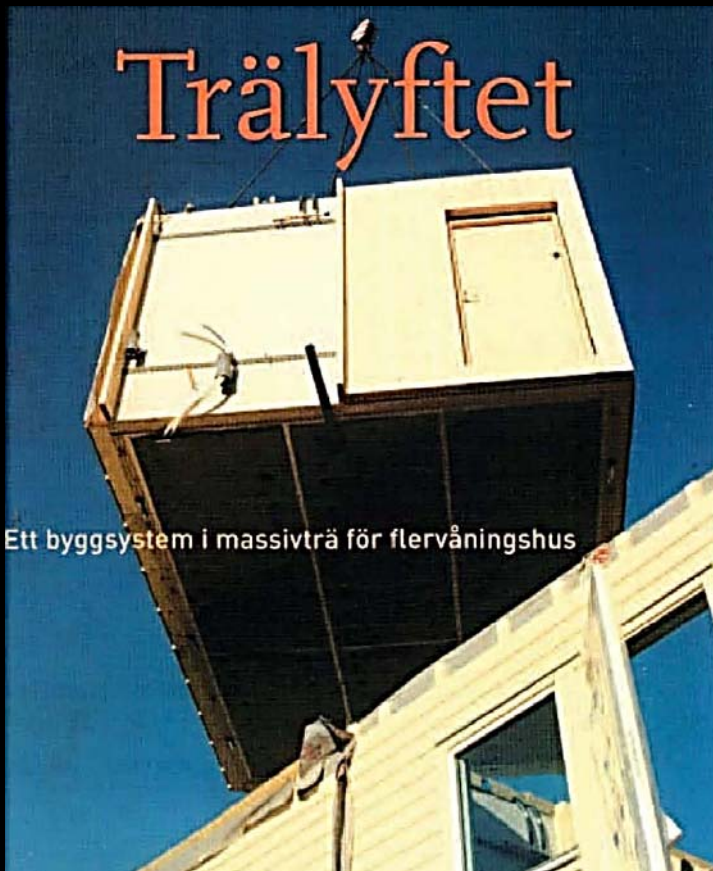
**Man skruvar
ihop
biomassan
torrt och
fint...**

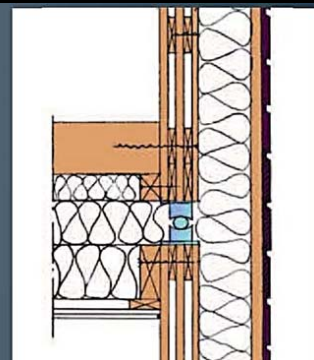
eller så limmar vi biomassan...

Industriellt byggsystem utvecklat på KTH, Stockholm

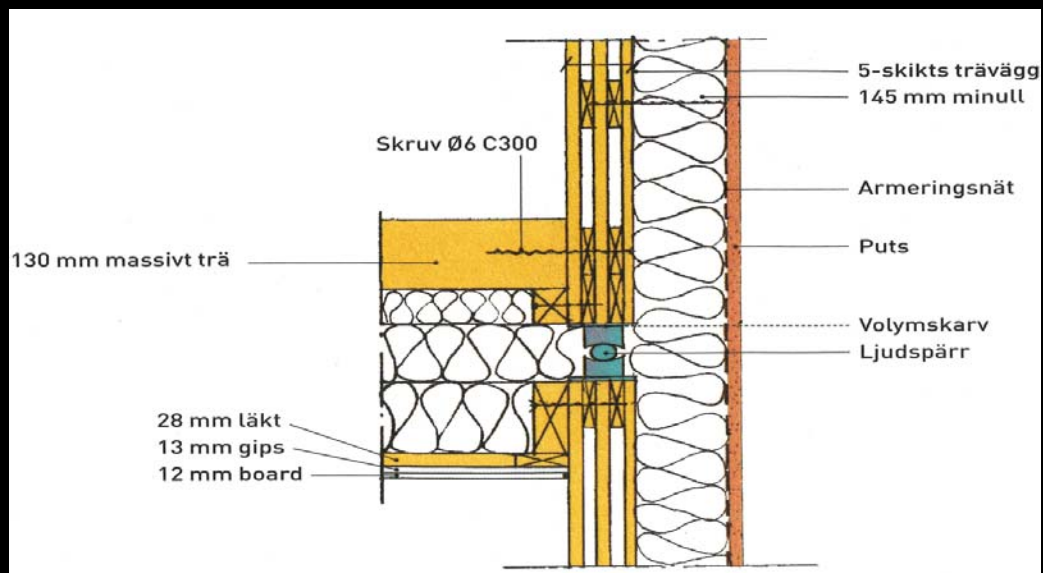
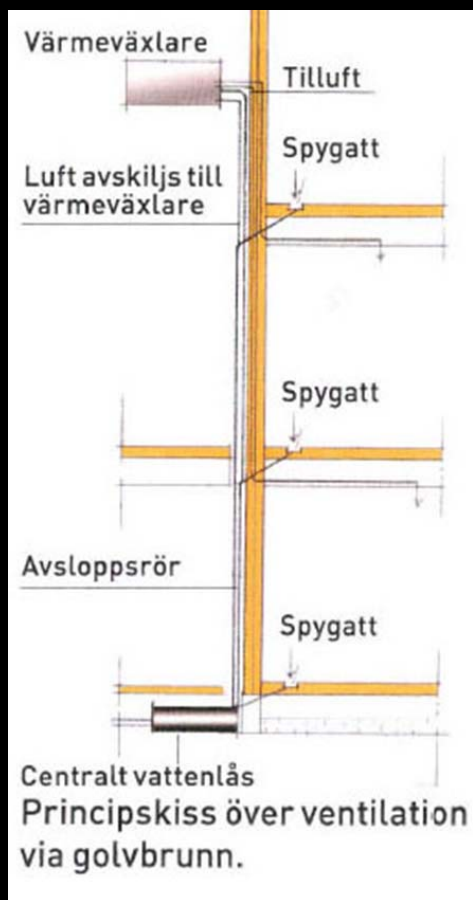

Industriell tillverkning

Konstruktionsprincip, Ljudbarriär mellan element

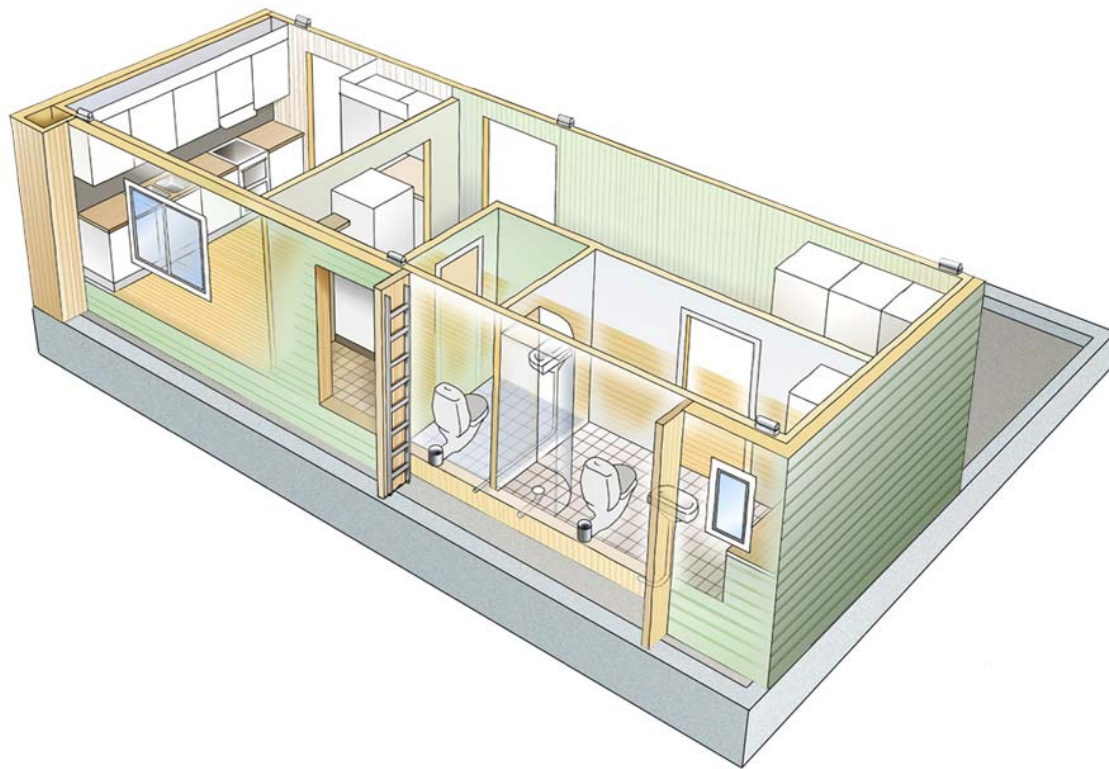
Ventilationssystem med återvinning

Båttransport från hamn

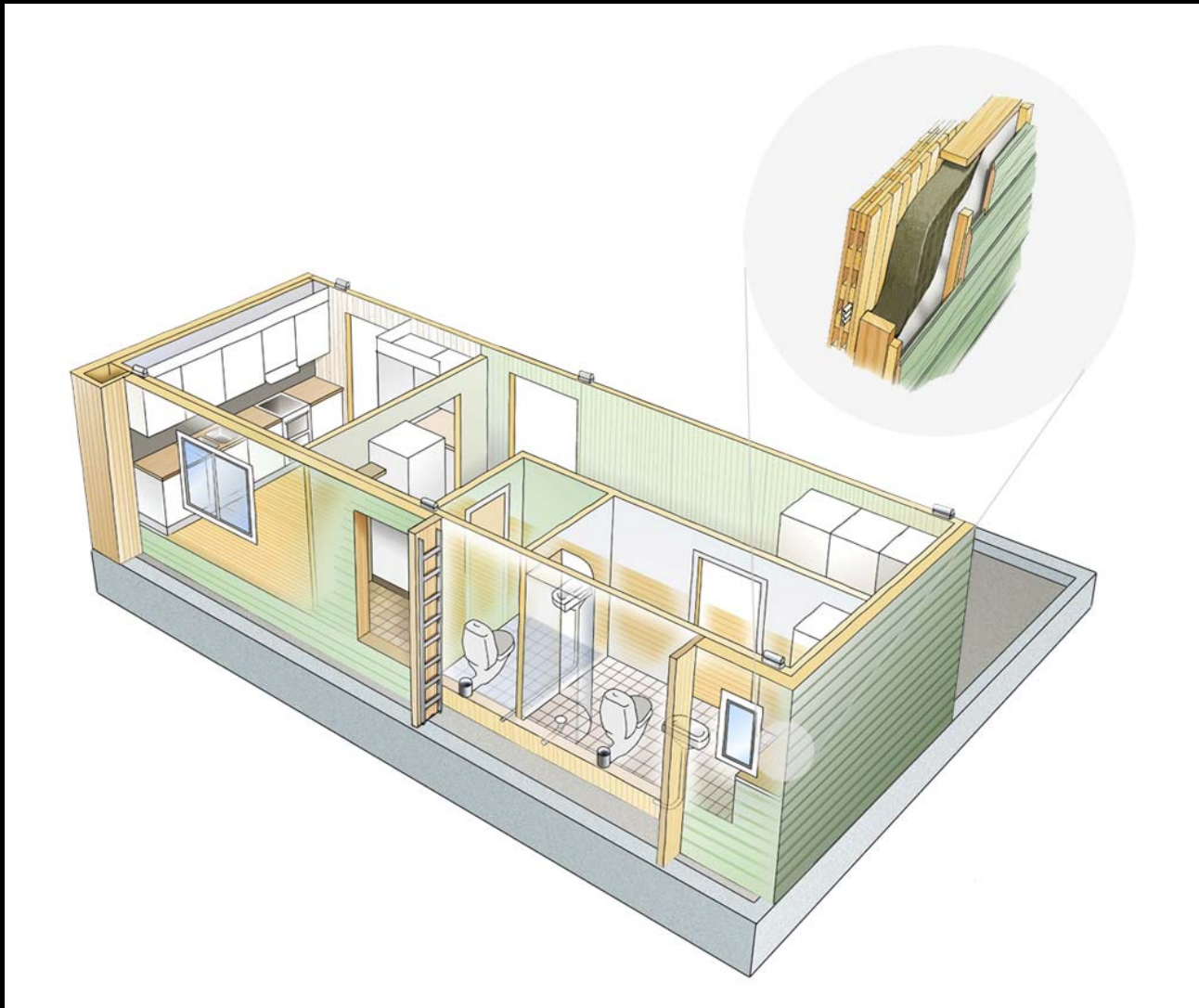

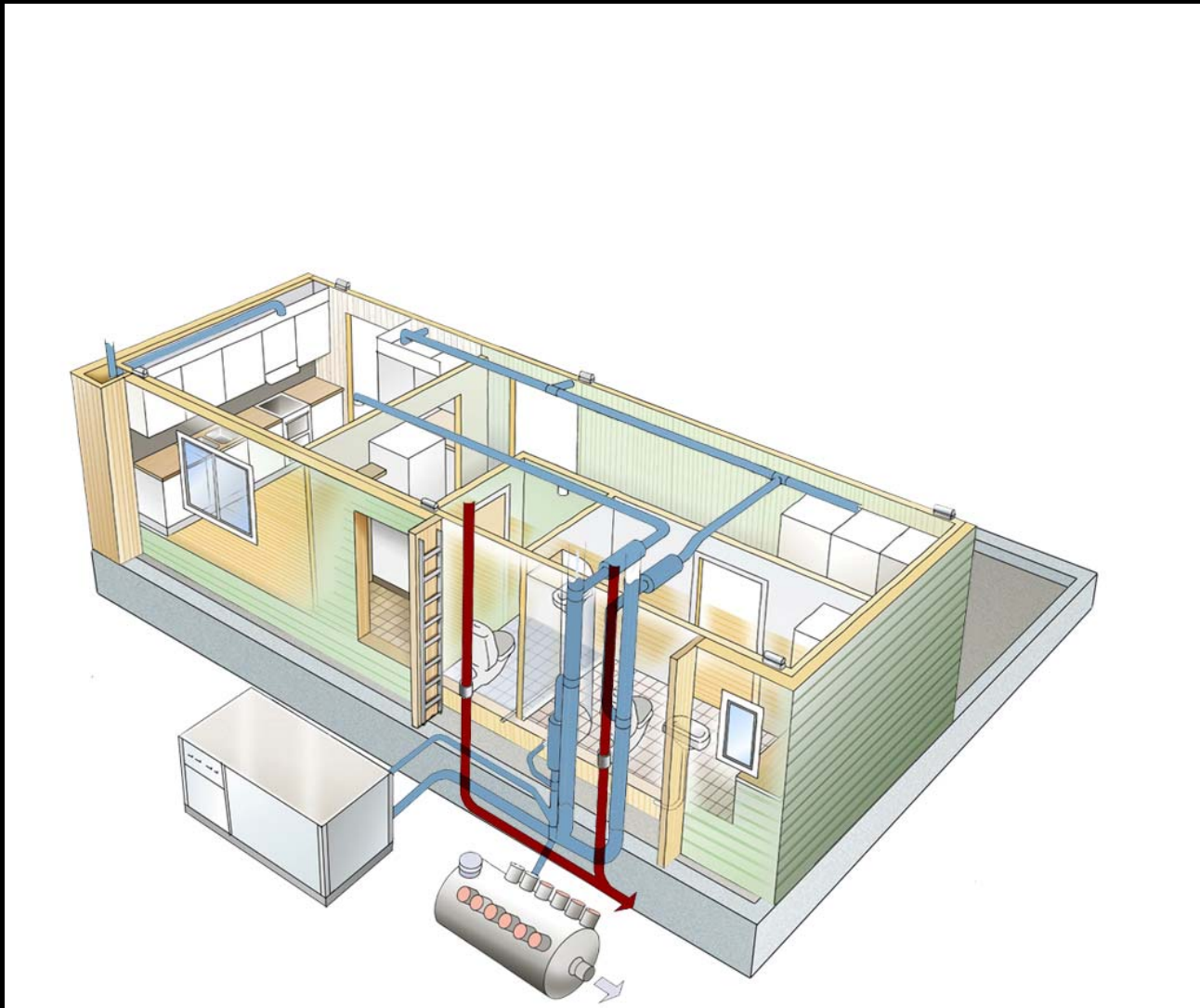

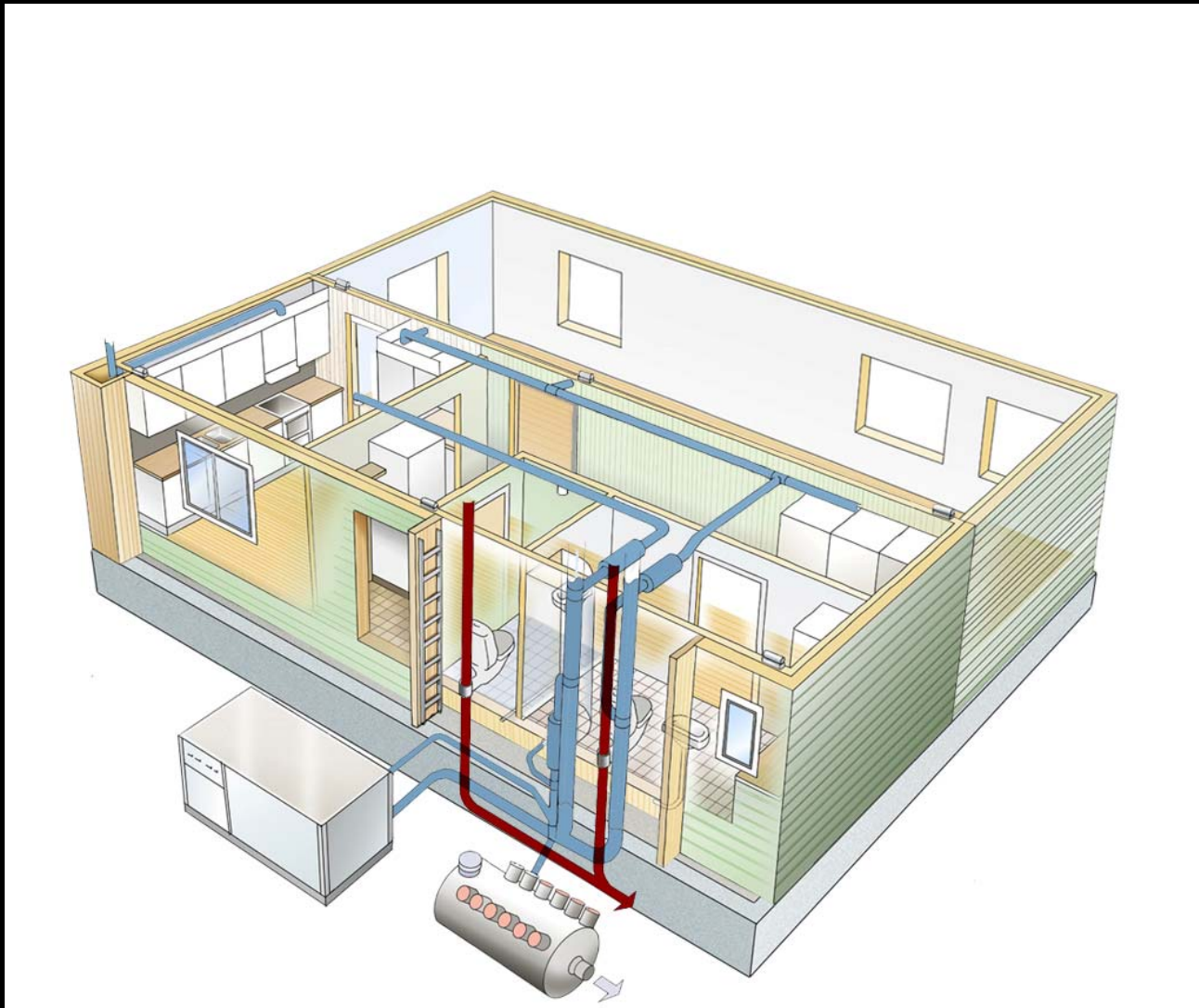

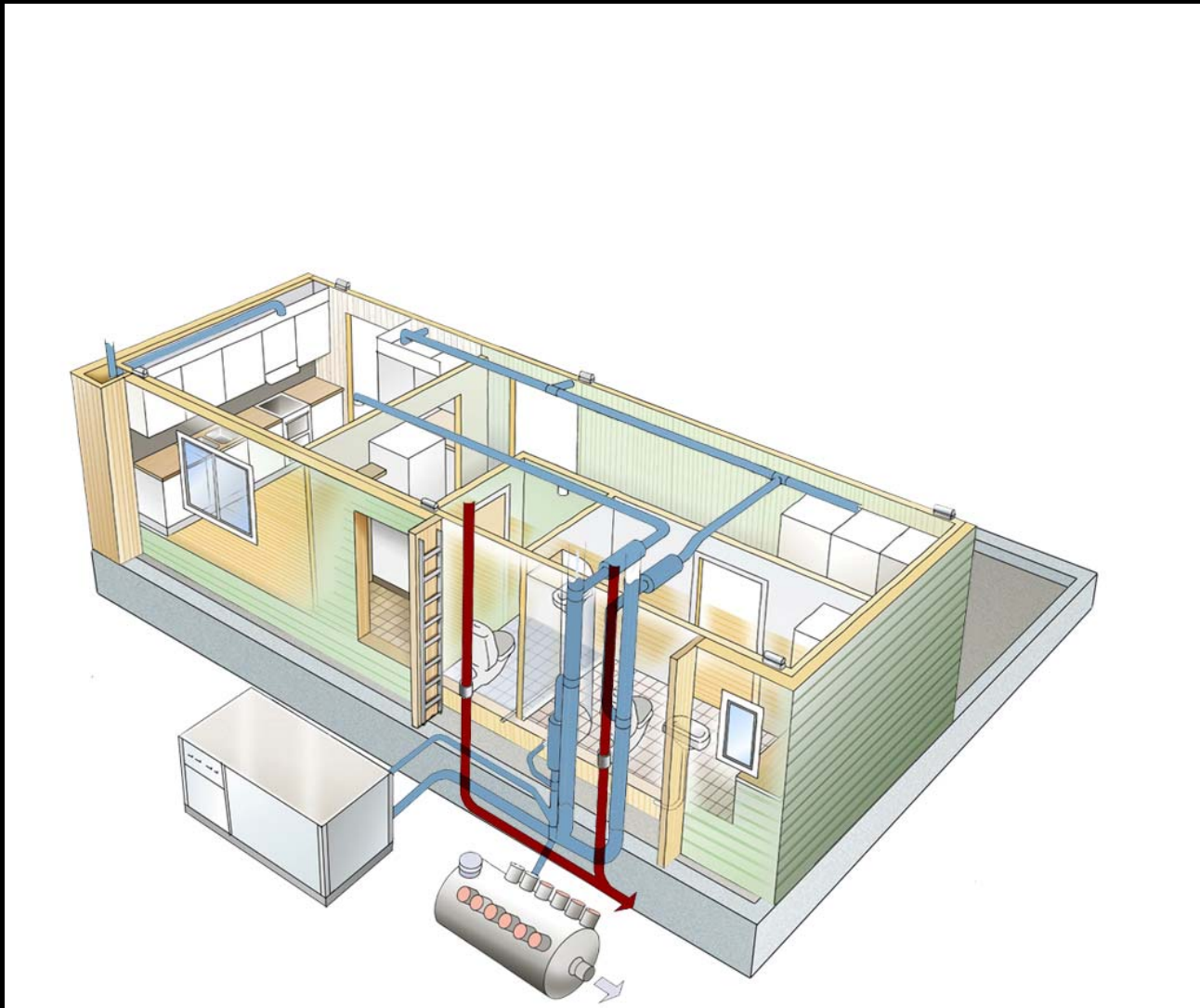

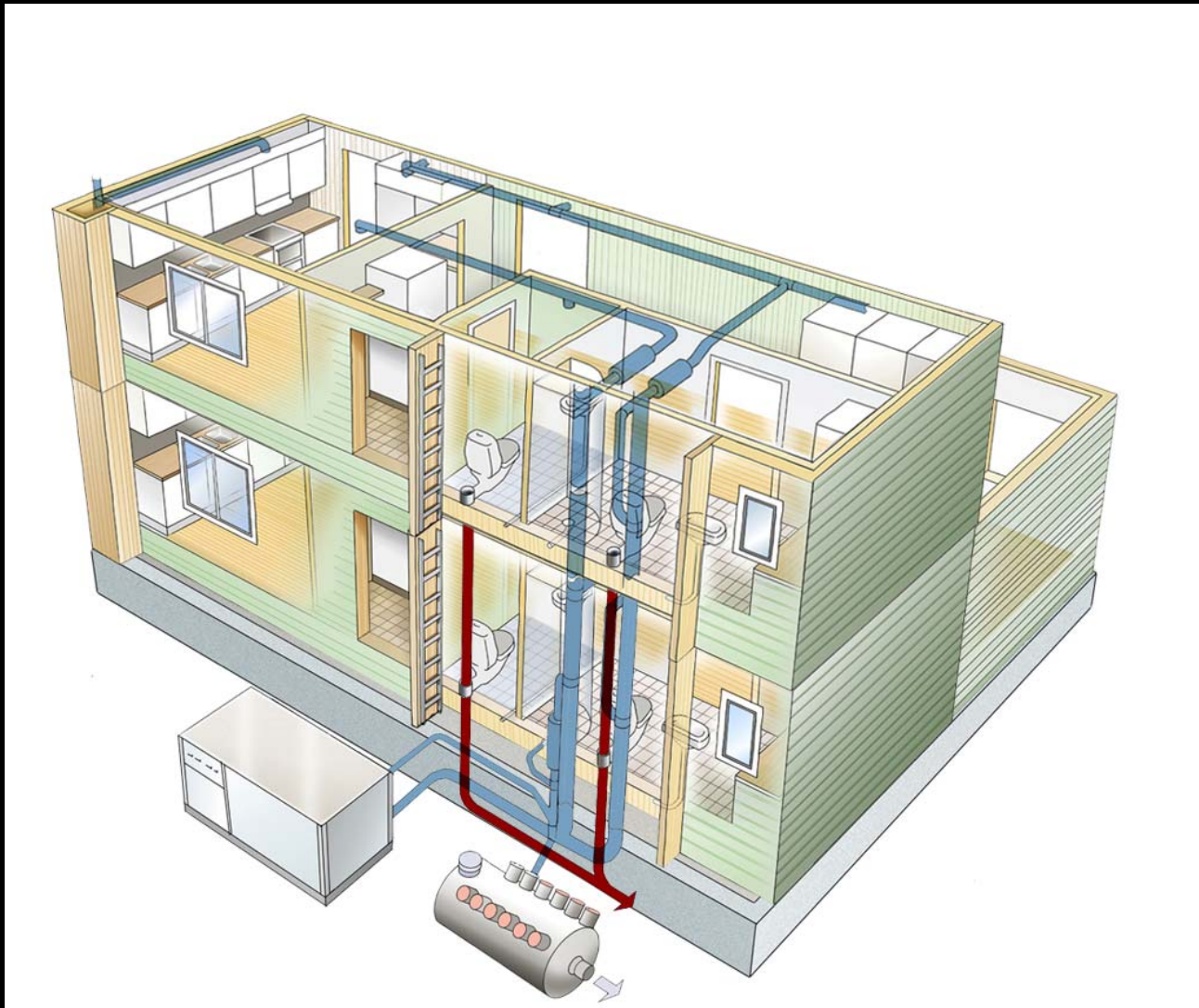

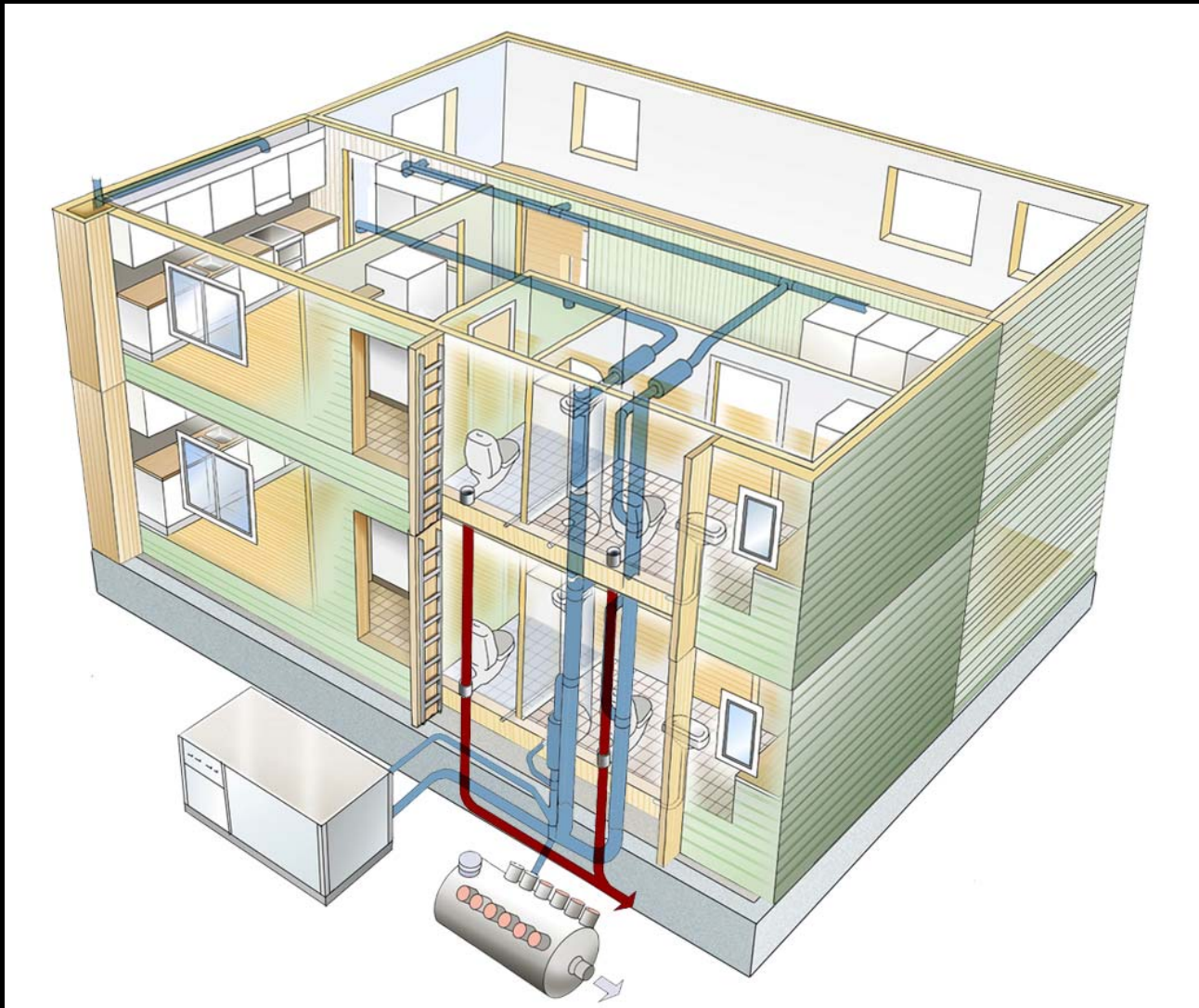

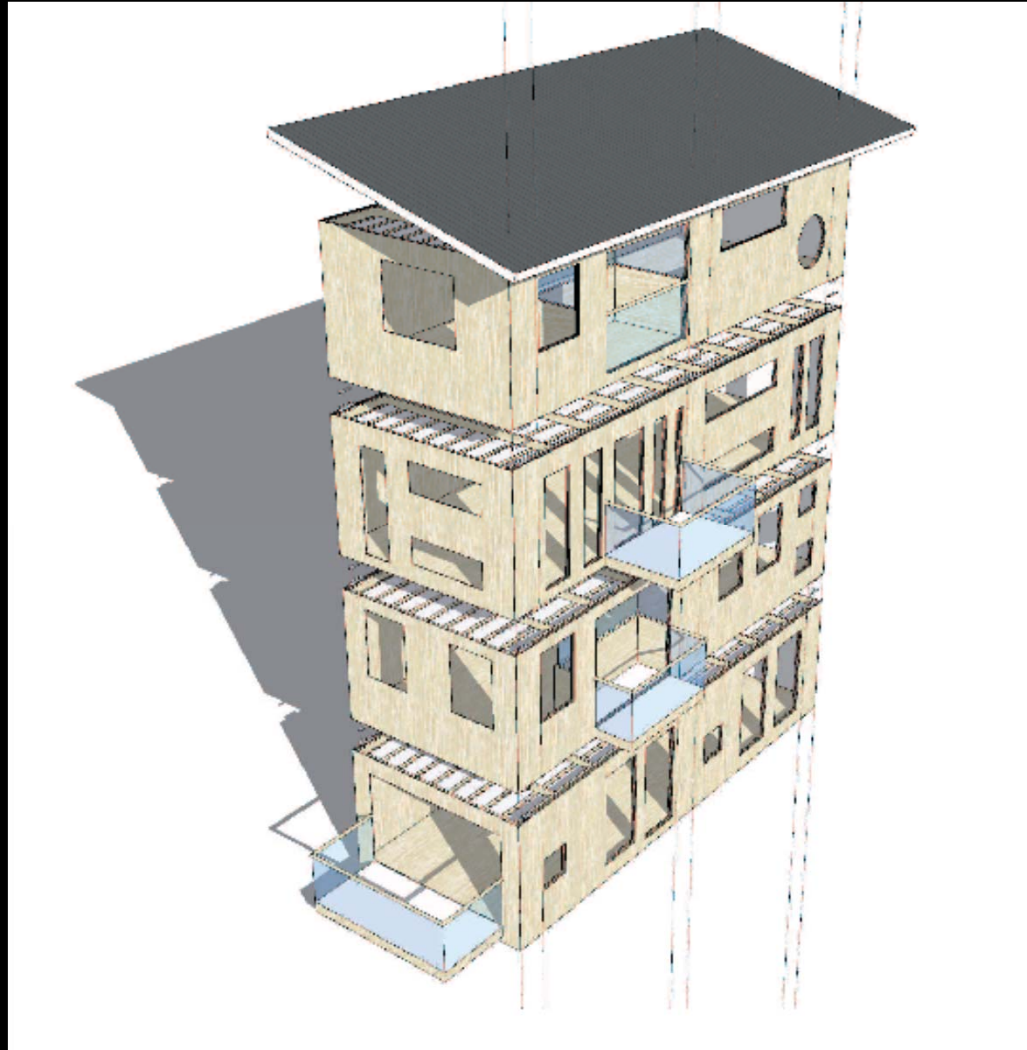

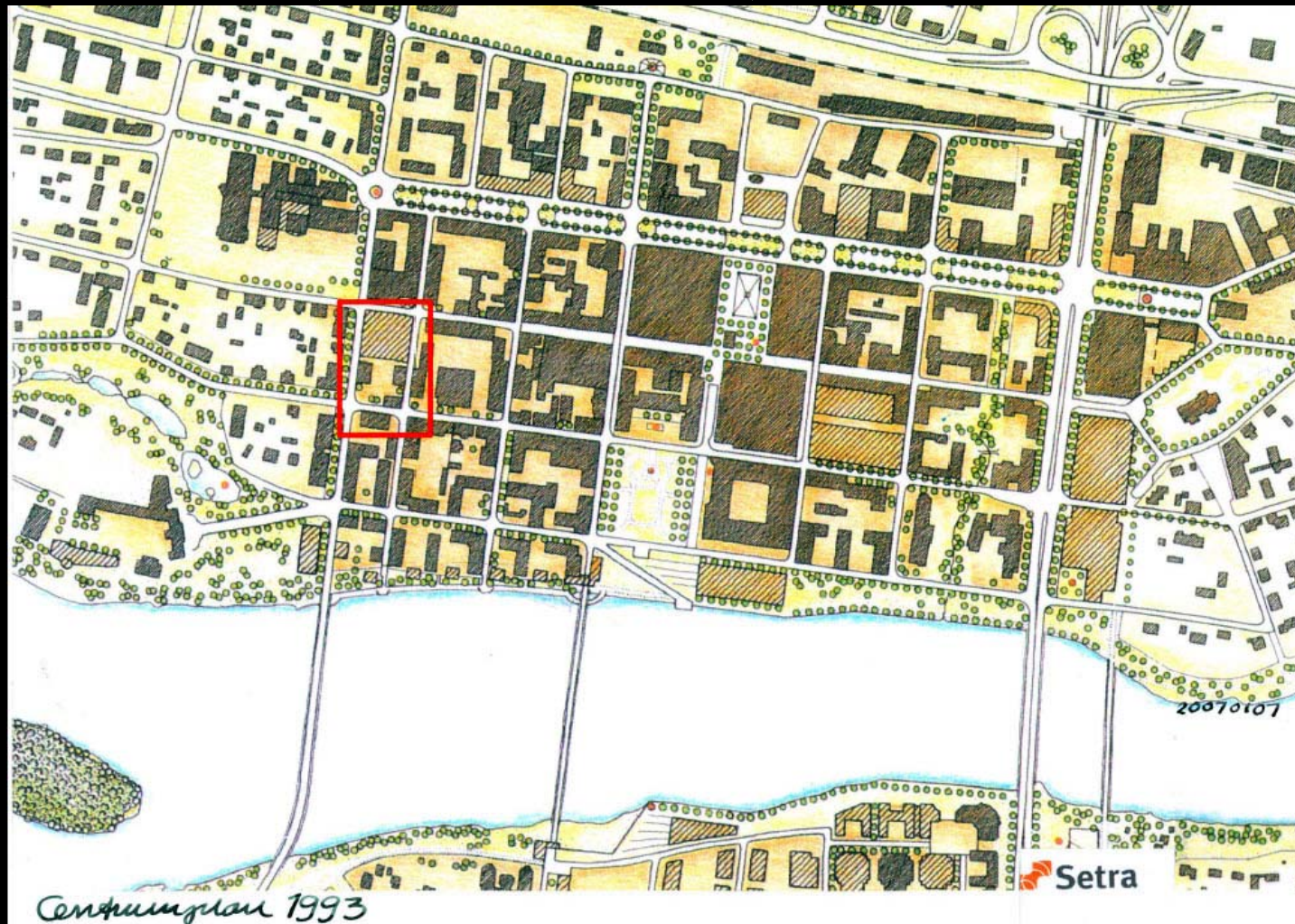

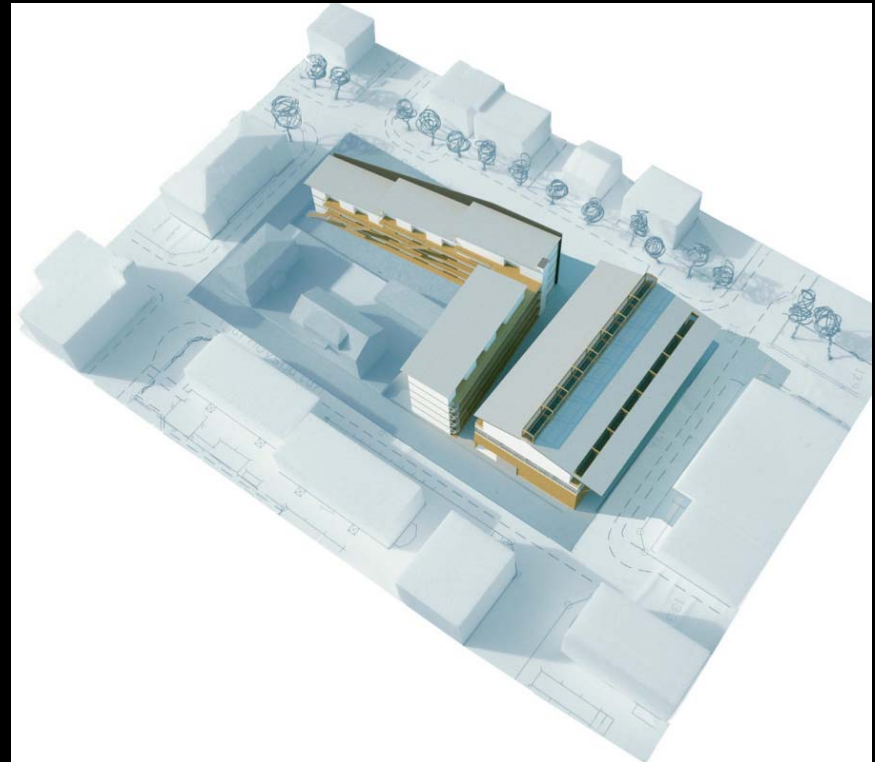
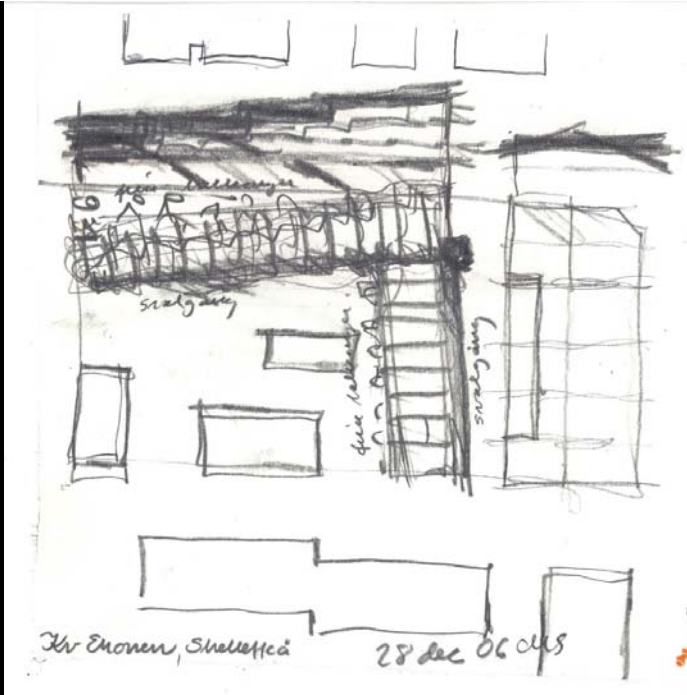

Kv Ekorren, Skellefteå, 2007

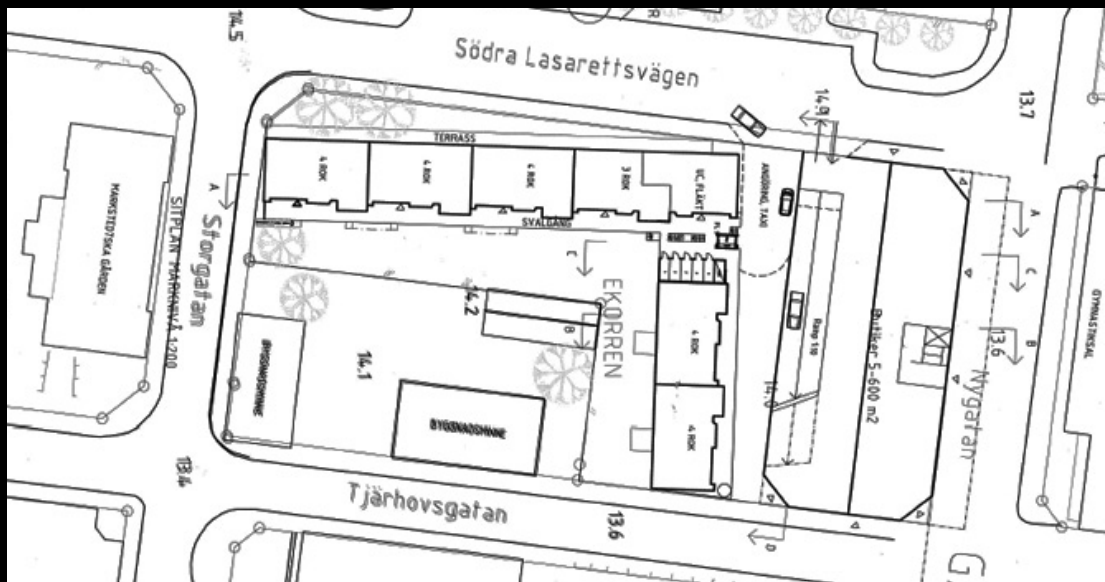
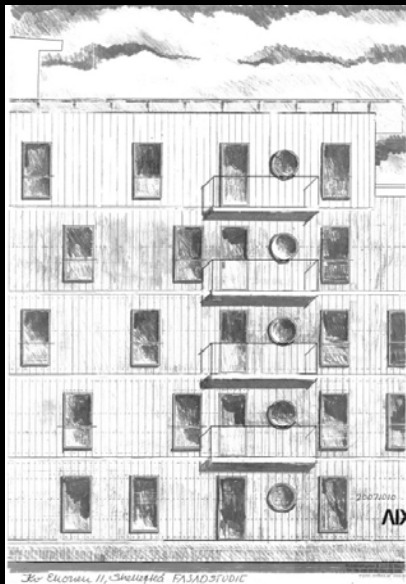

Ekorren, konceptskiss

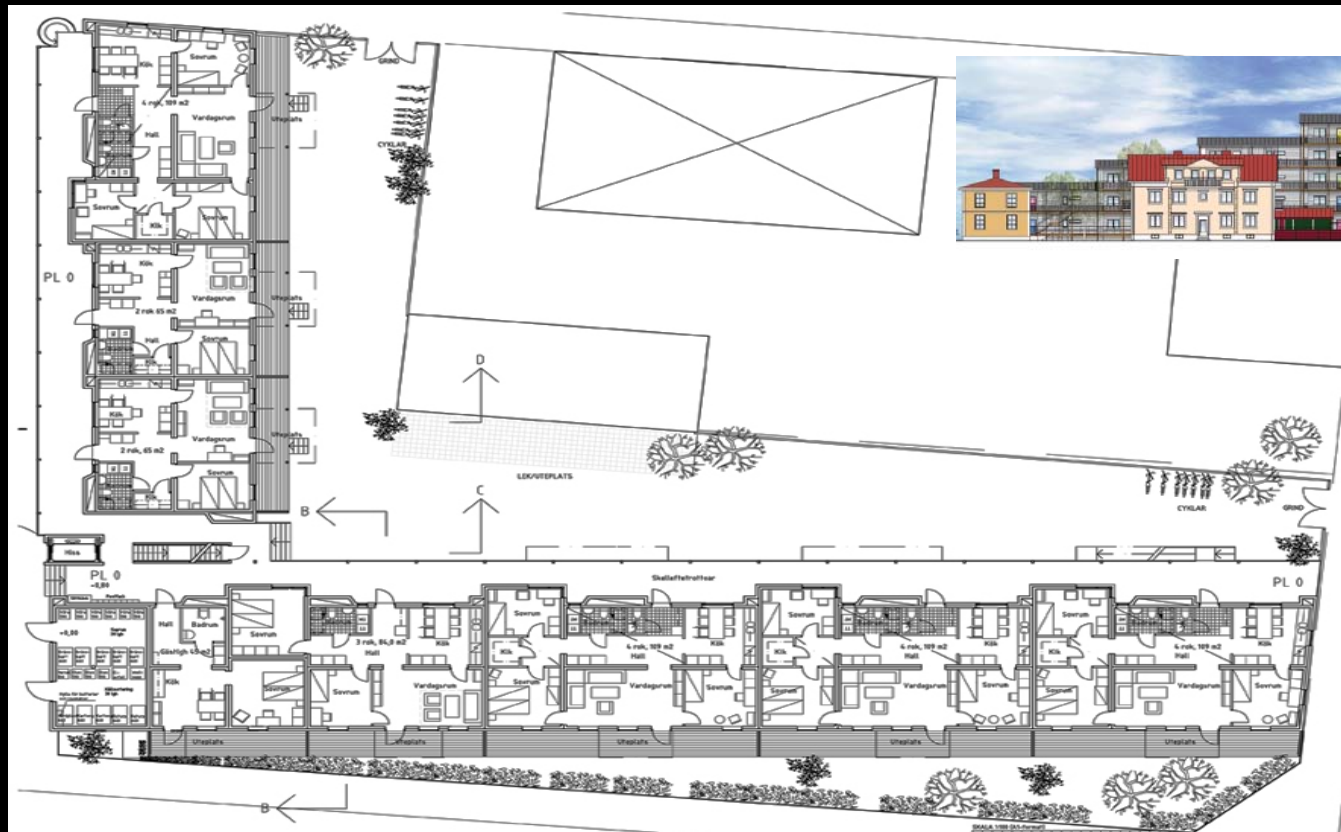
Kv Ekorren

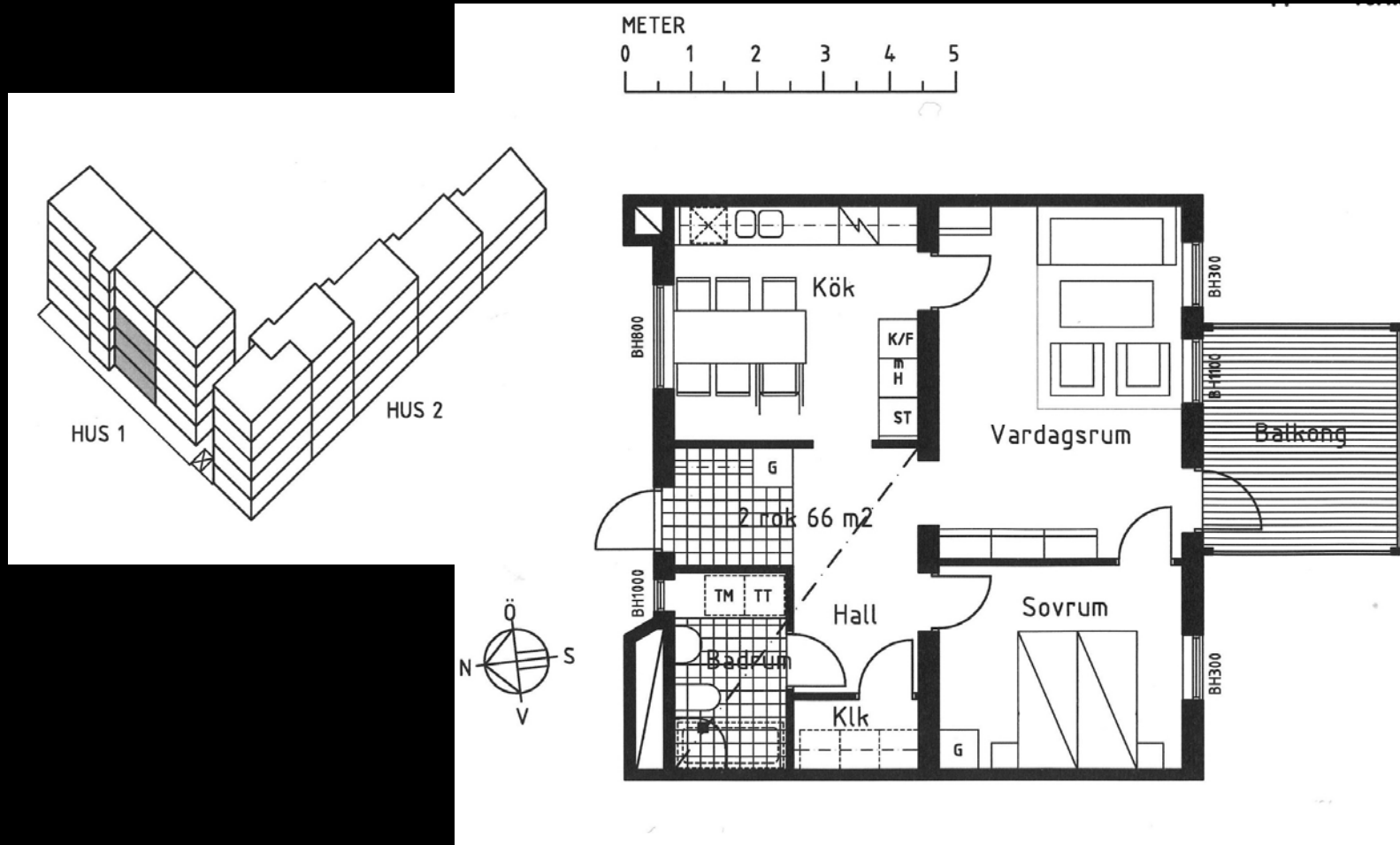

Kv Ekorren, svalgångshus med 8 lgh

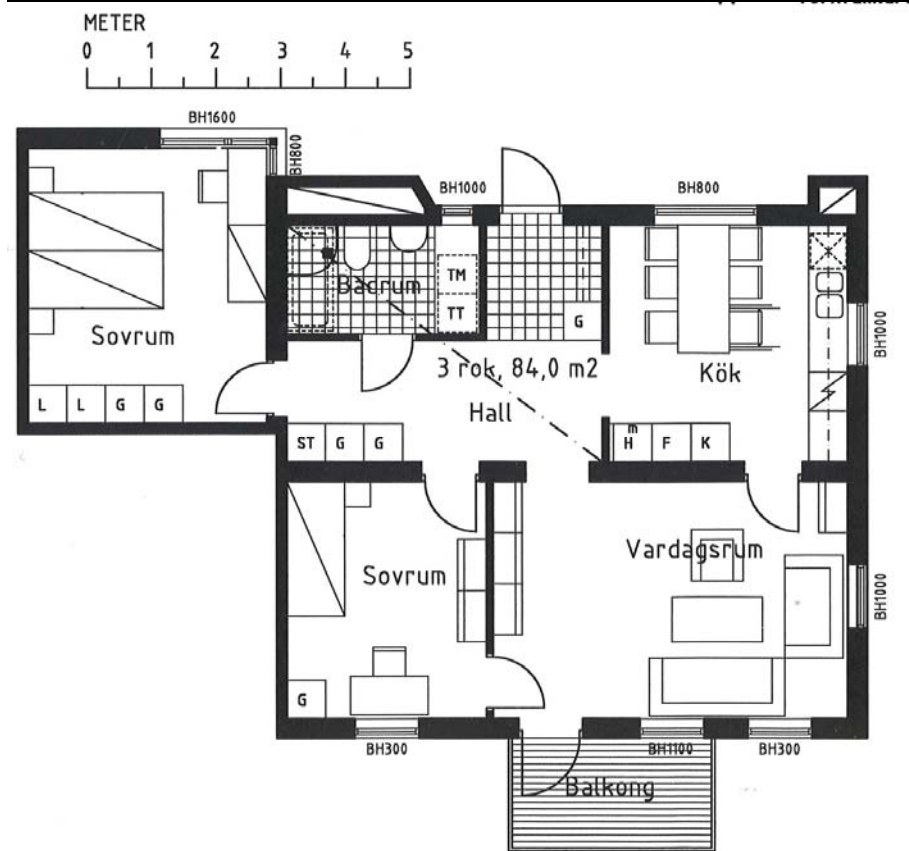
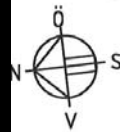
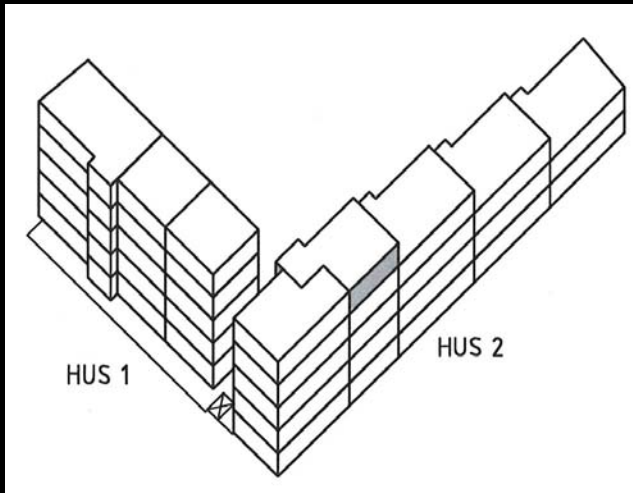

Kv Ekorren, 2 rok 66 kvm

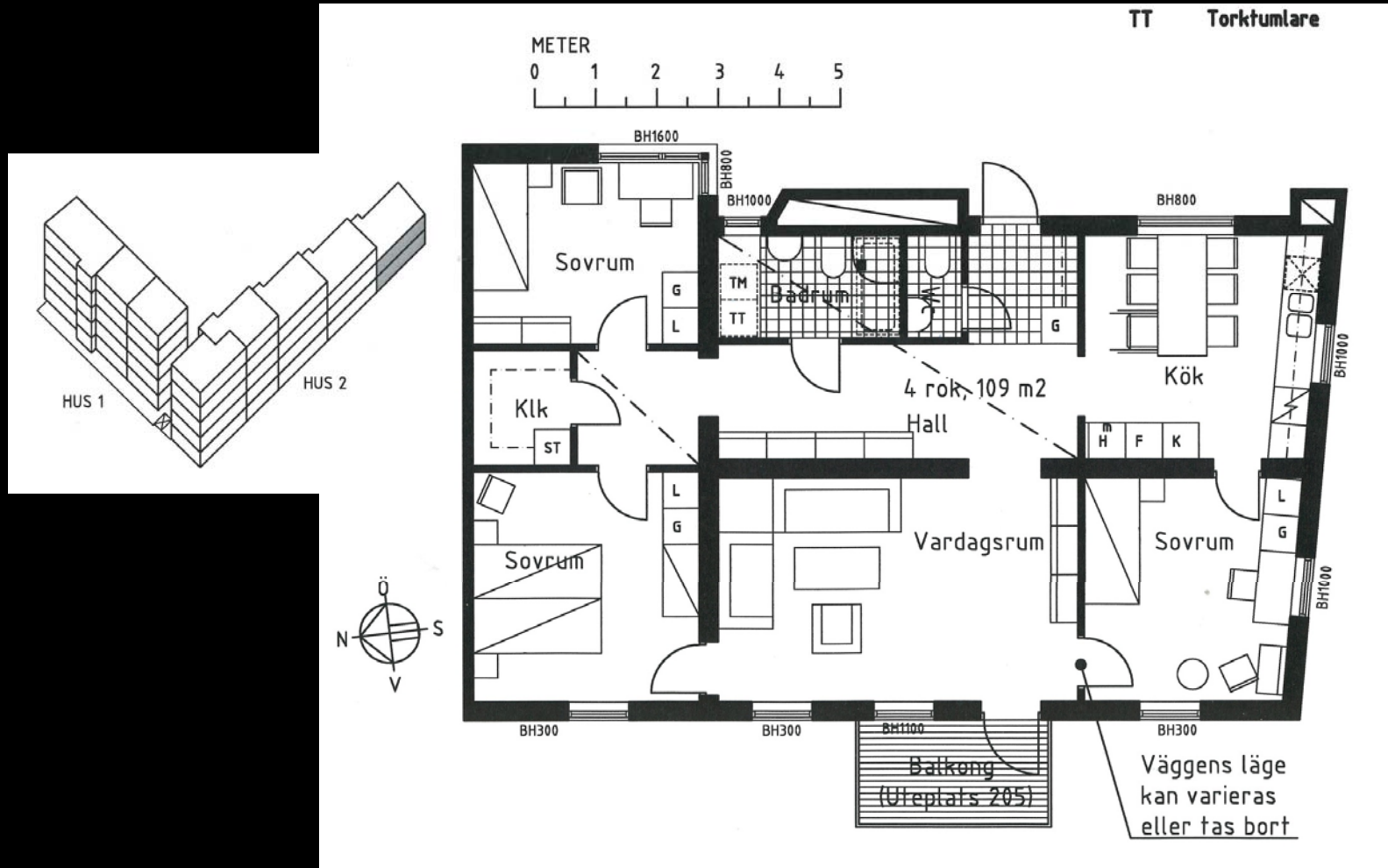

Kv Ekorren, 3 rok 84 kvm

Kv Ekorren, 4 rok 109 kvm

Tillverkat på fabrik

Svalgångar välkomnar kontakt mellan människor.

BALKONGER i Skellefteå med storlek för surströmingskalas i augusti

till Öland

Man måste göra som man lär...

Förtillverkade element som sattes ihop på 4 timmar

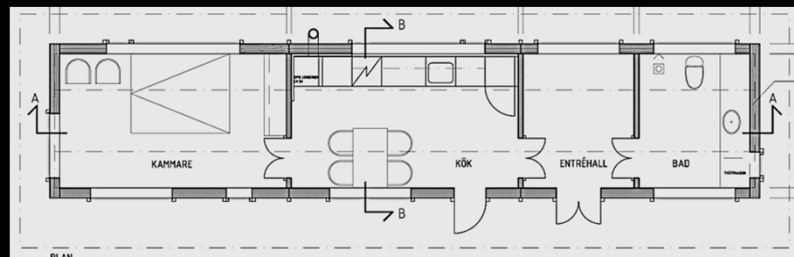
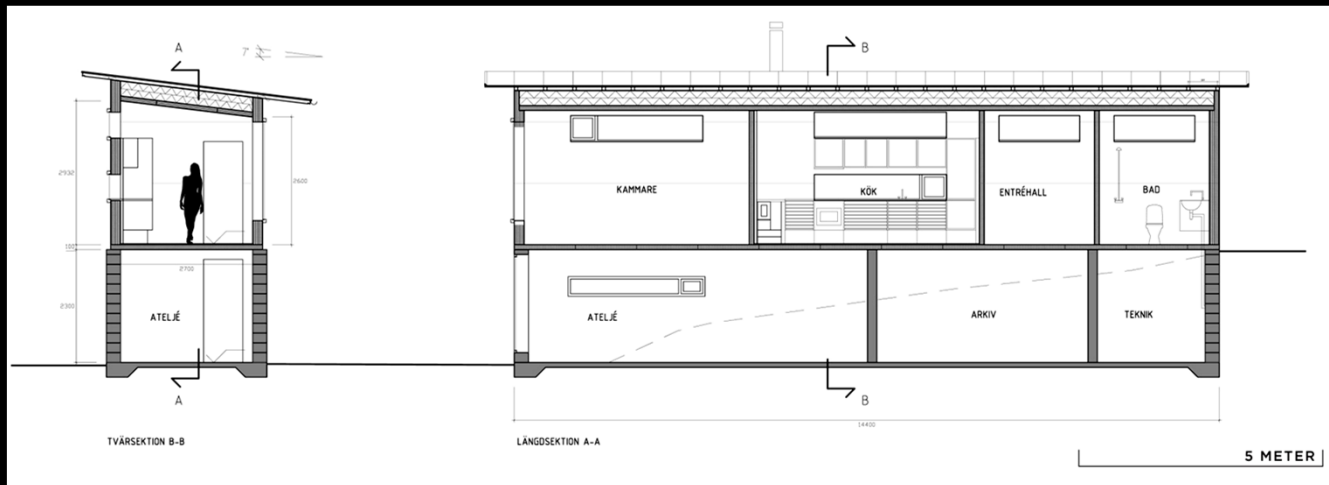

Det tar **7 sekunder** för den svenska skogen att producera **de 27 m³** biomassa som huset innehåller

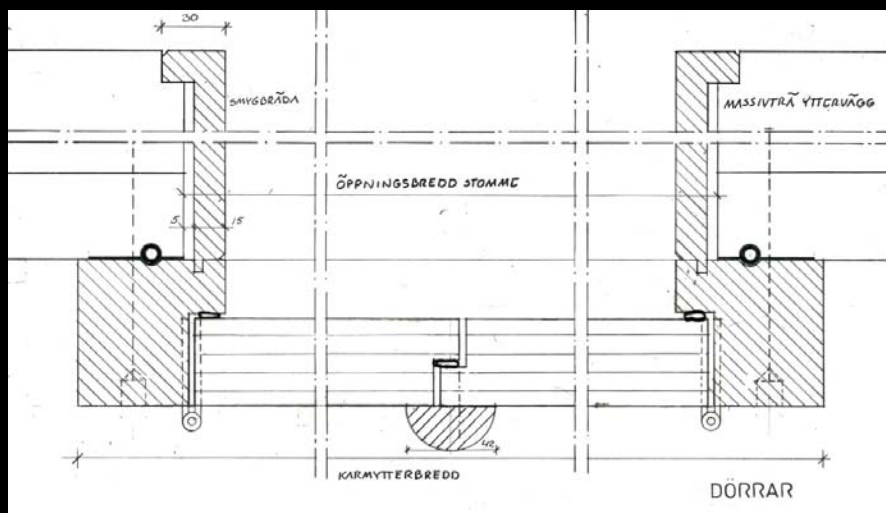
Huset är 15 x 3 meter och innehåller entré, bad, kök, kammare ovanpå en murad källare med ateljé, arkiv och teknik.

Dagsljus är gratis

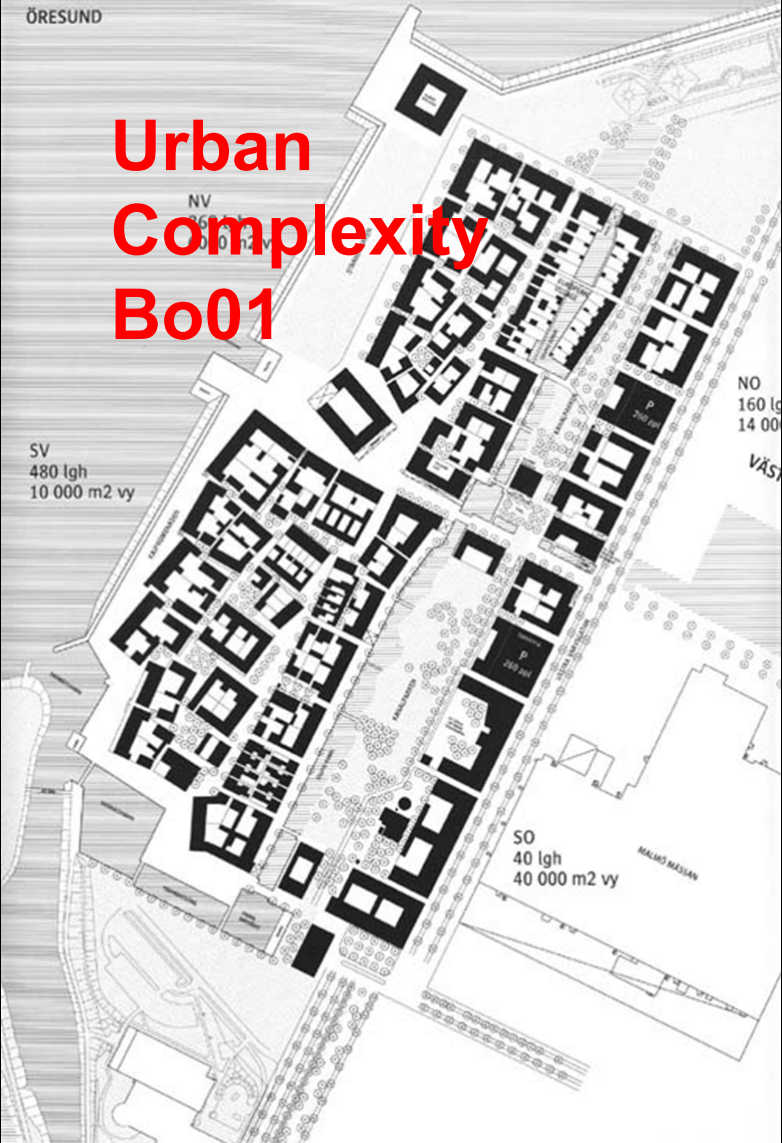
Dörrkarmar med dörrar, fönster och installationer ligger synligt på stommen interiört och exteriört.

Urban Complexity Bo01

ÖRESUND

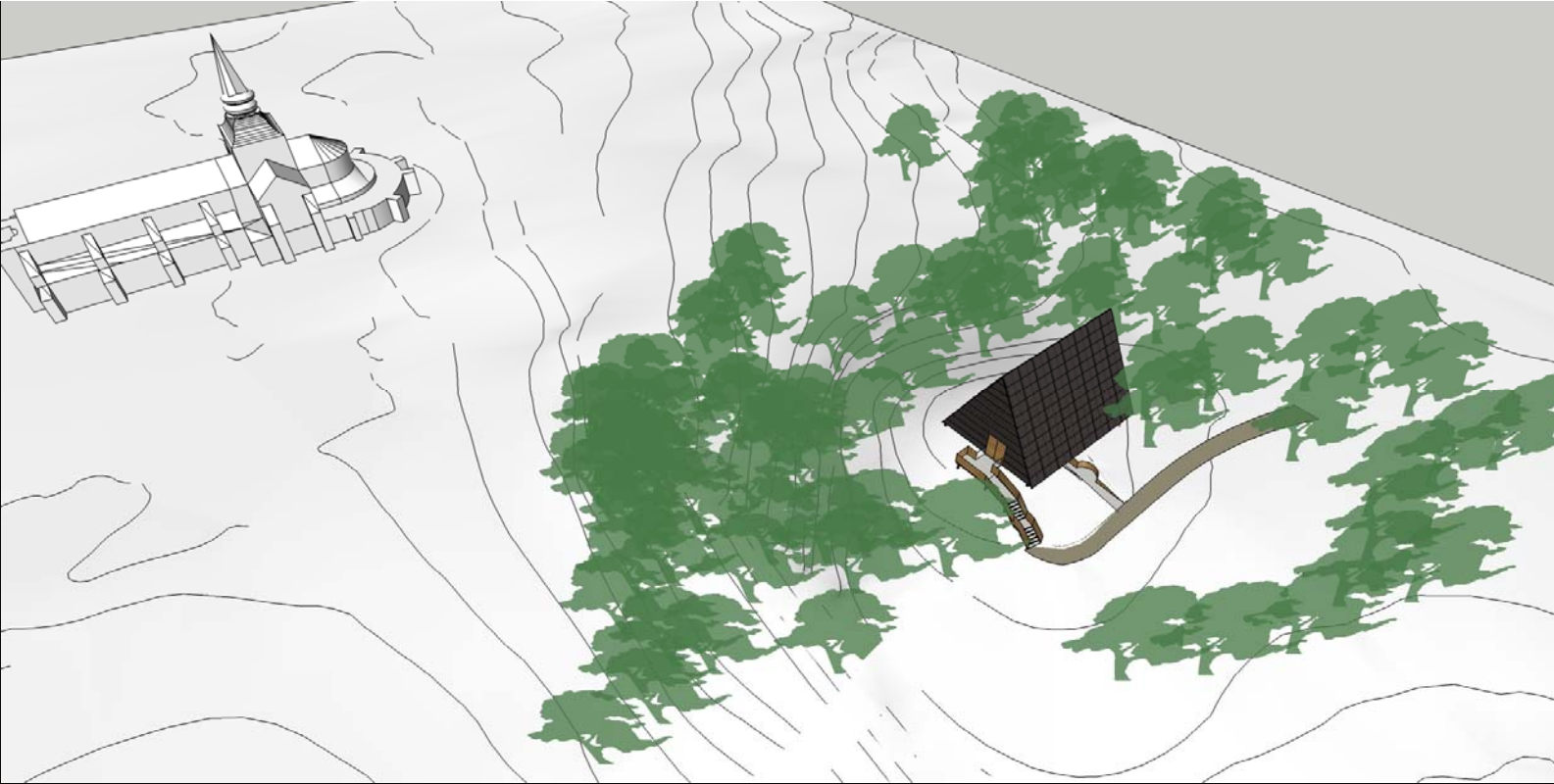
Bo01, Malmö

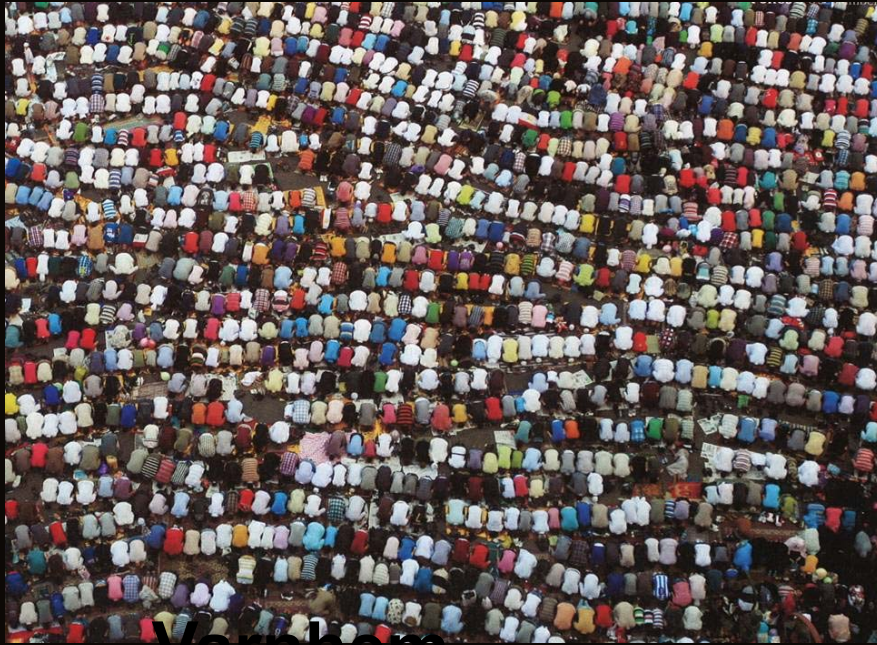

I Varnhem får landets äldsta stenkyrkogrund täckning av limträ, trägolv, glas och faltak...

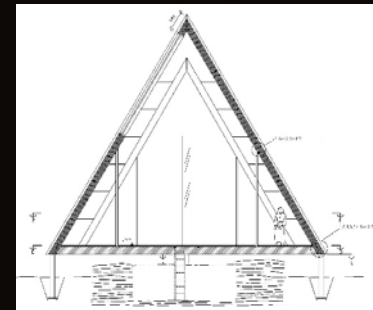

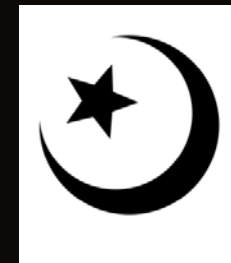
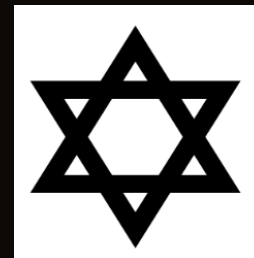
VARNHEM

Moses
Jesus
Mohammed

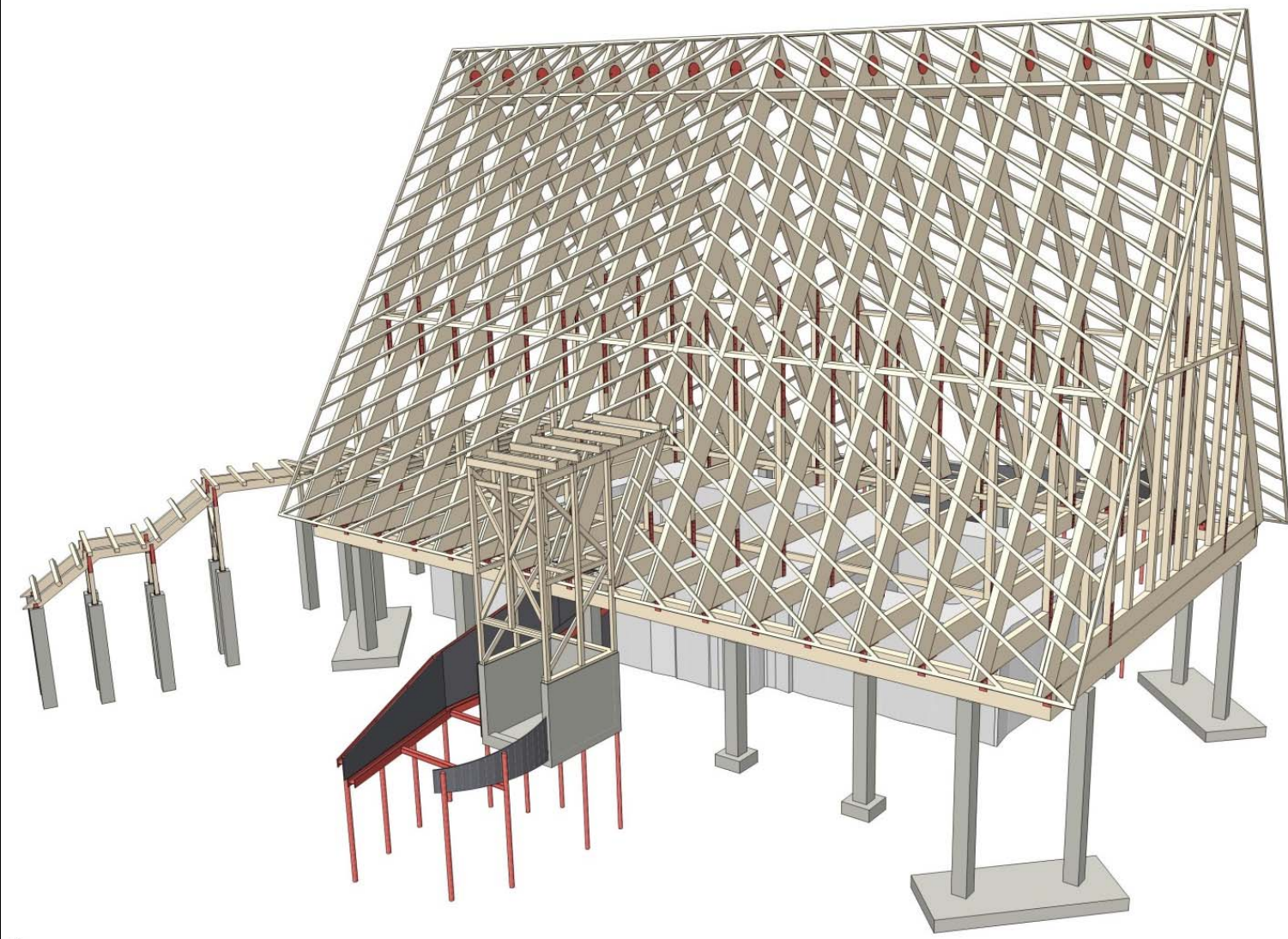
Varnhem, ett rum som vilar på den
Abrahamitiska bakgrunden för religioner

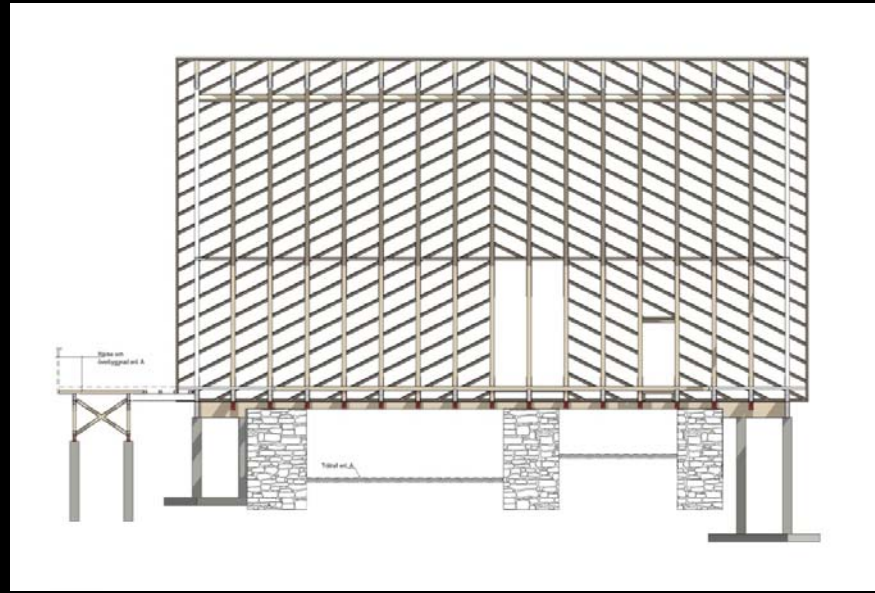

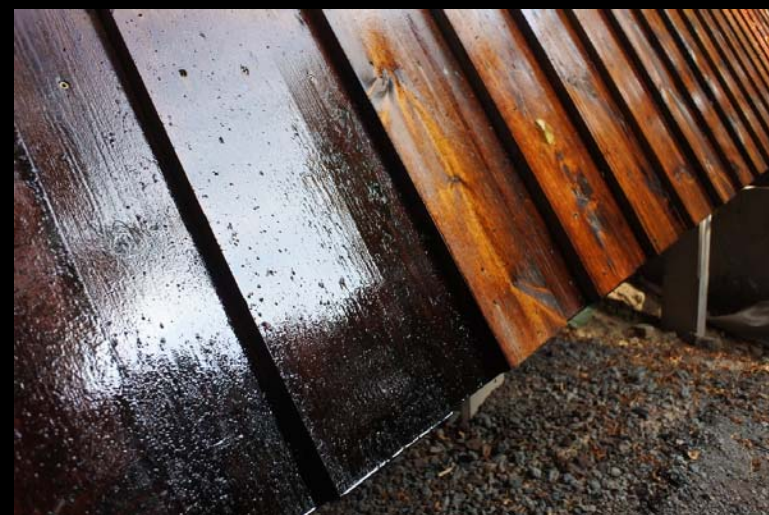
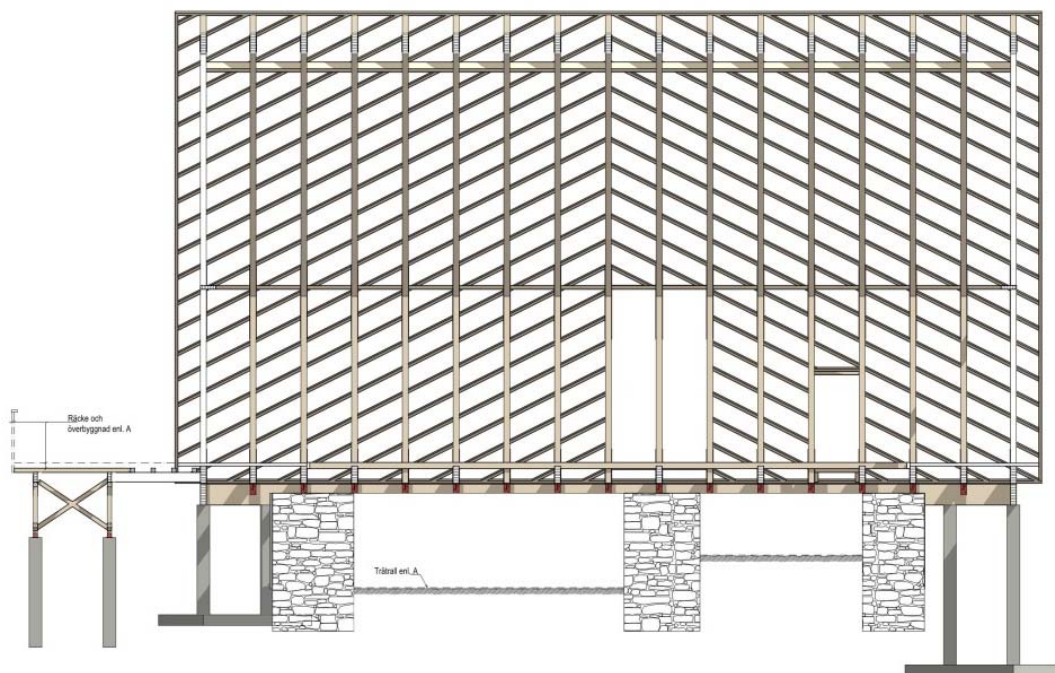

Varnhem
Tätvuxen
fura
Falttak
Dalbränd
tjära

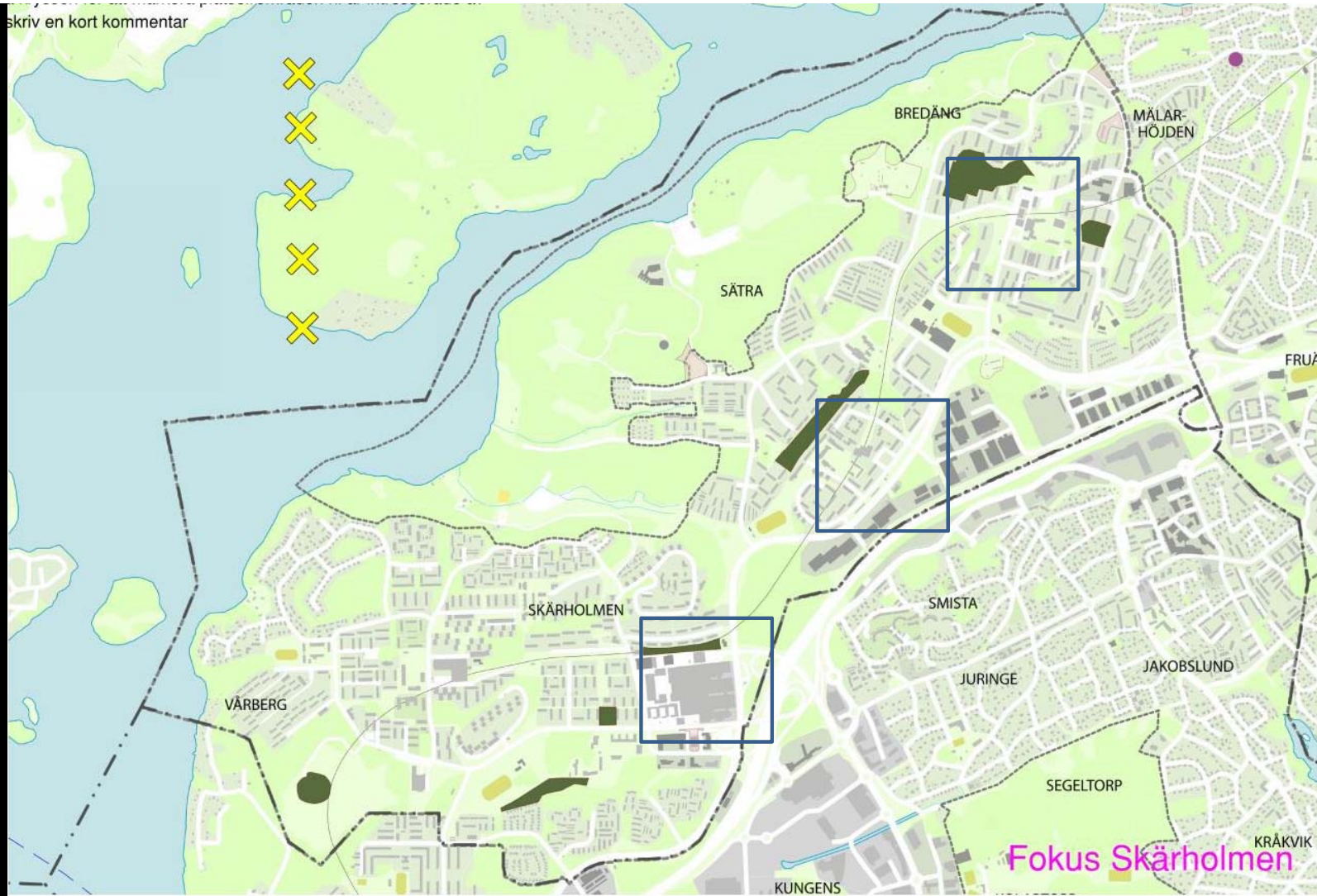

Värtastaden

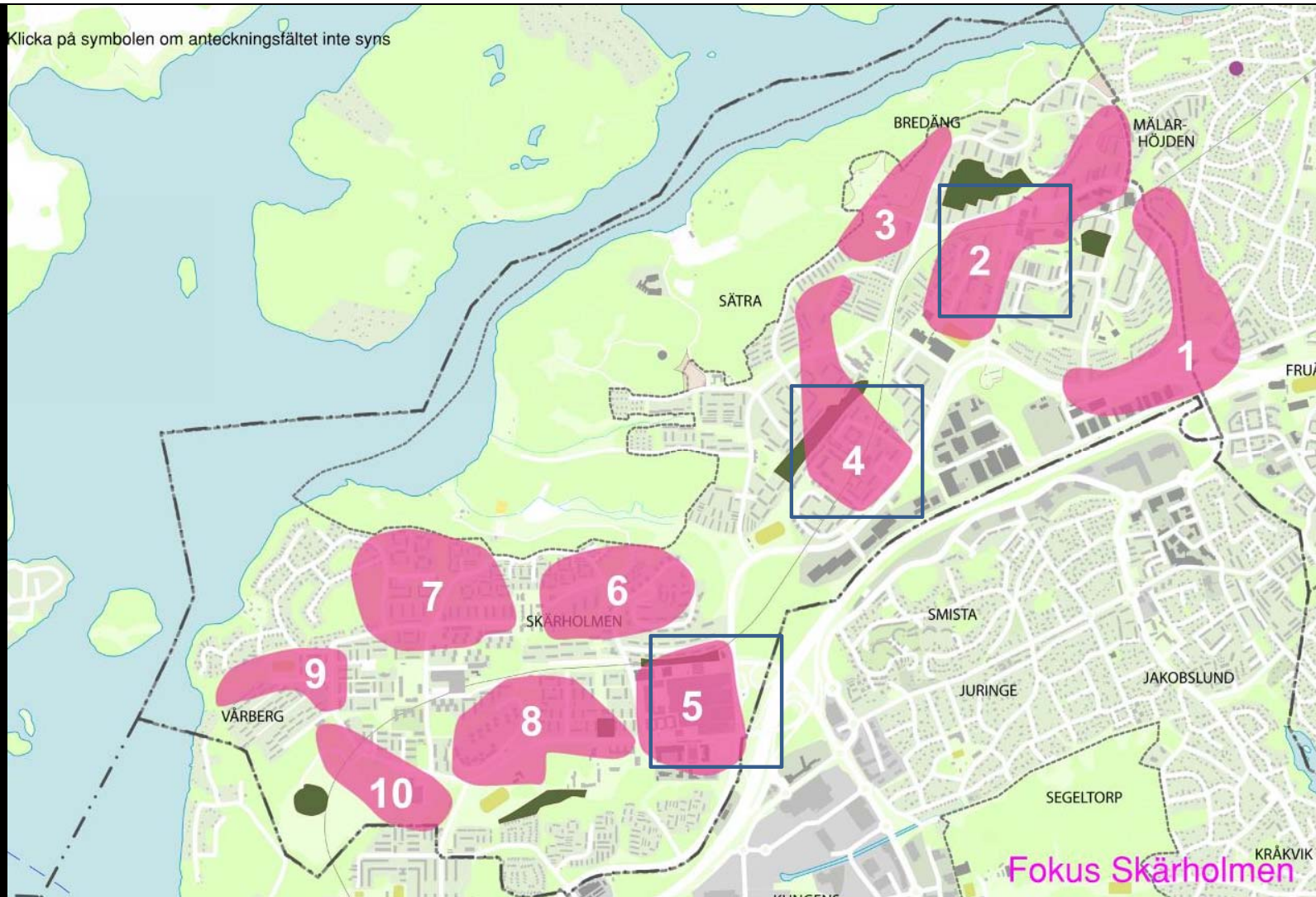
skriv en kort kommentar

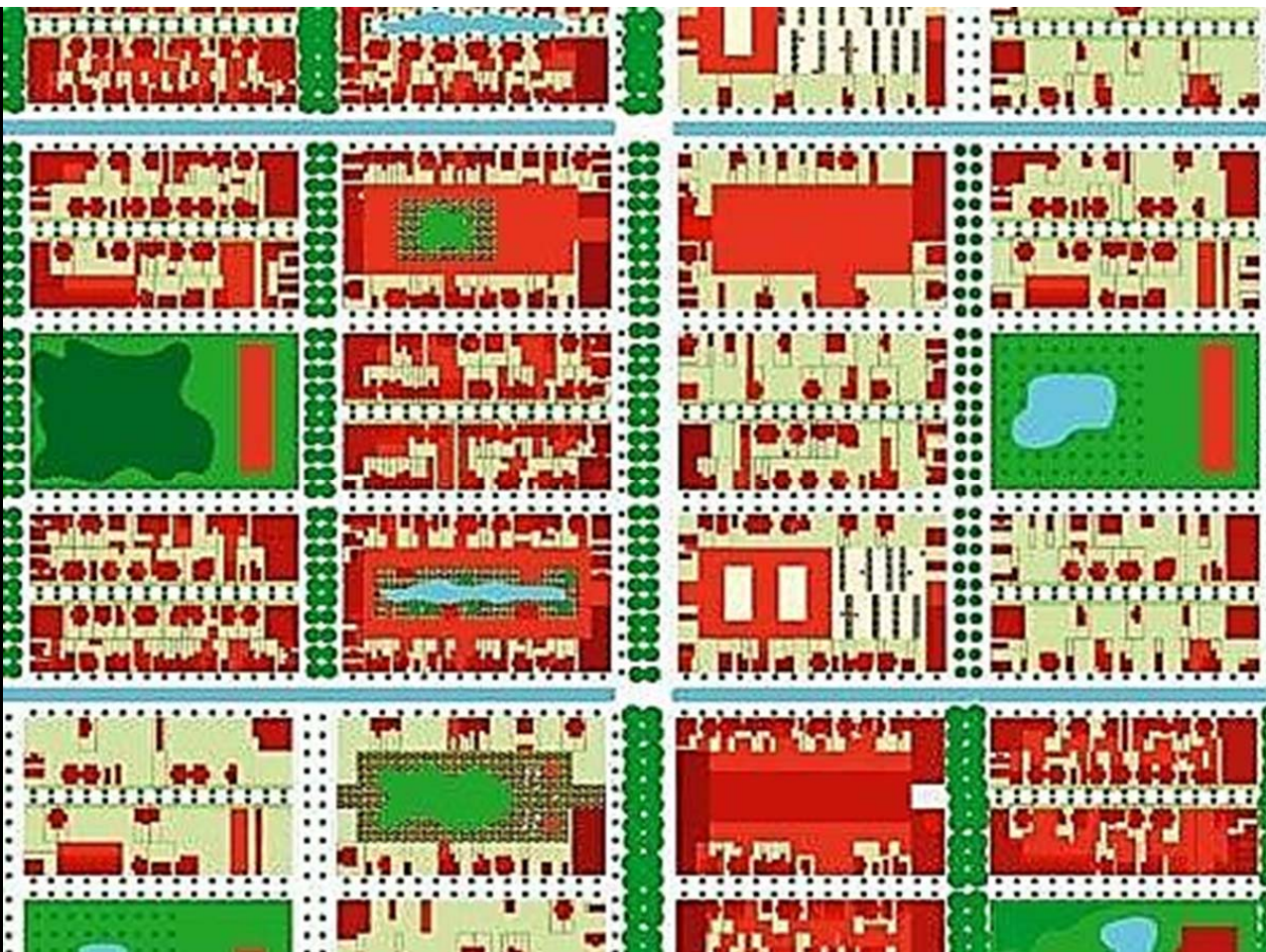

Fokus Skärholmen

Klicka på symbolen om anteckningsfältet inte syns

FLEXIBLA PLANER som medger mangfold

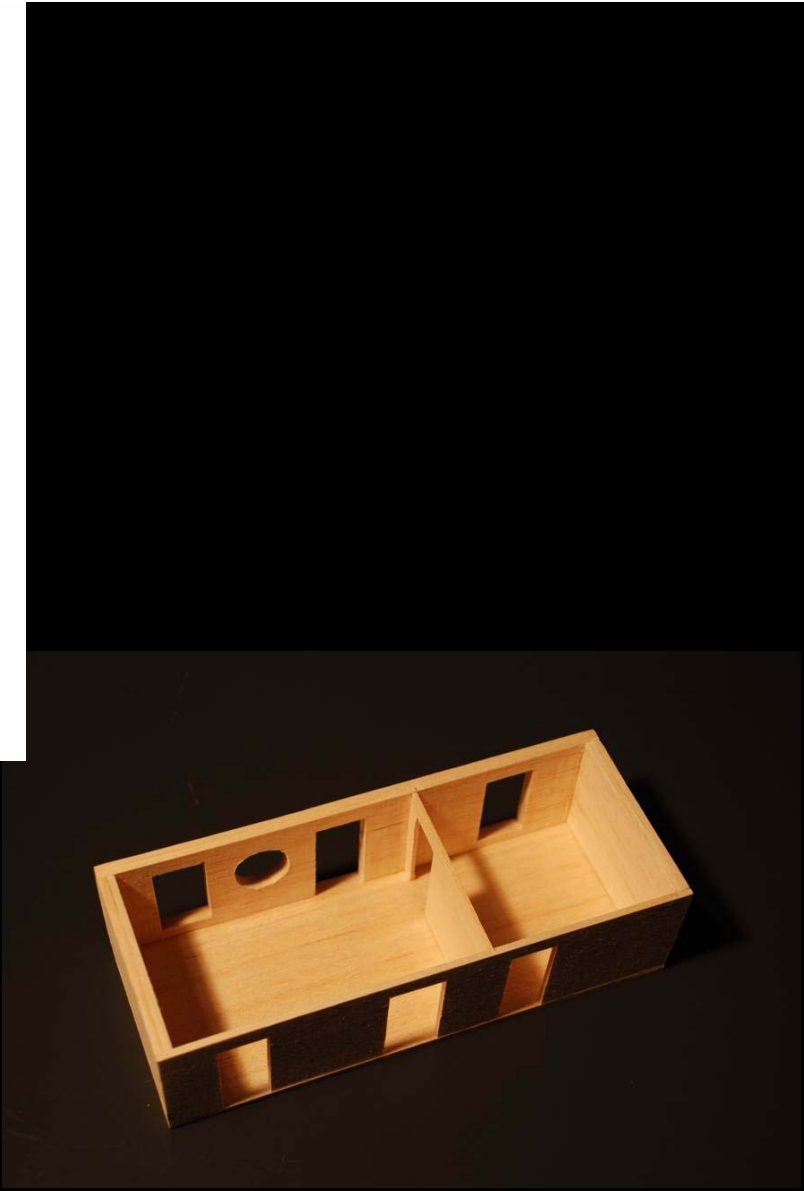
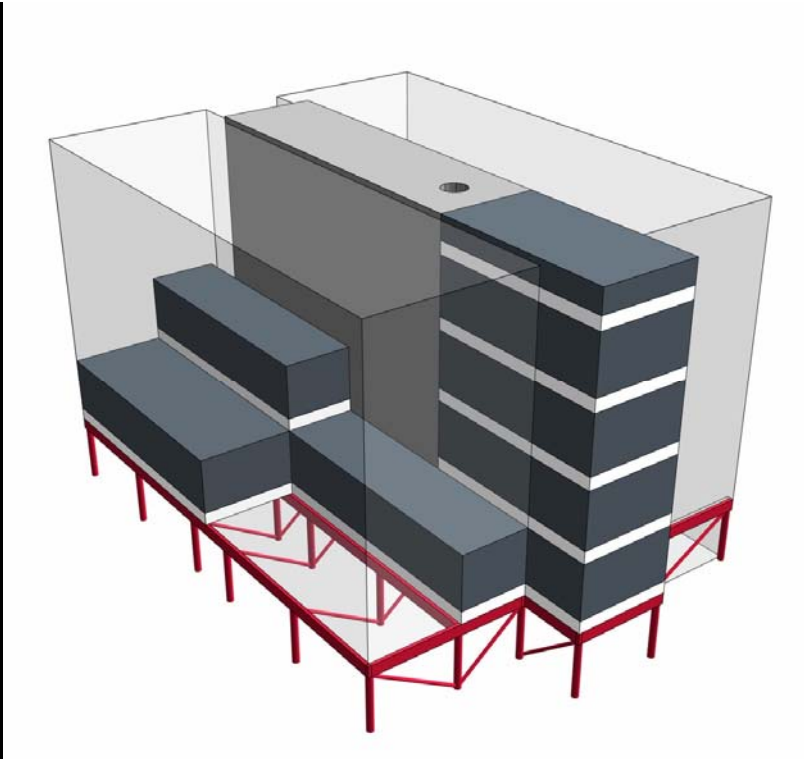

BREDÄNG

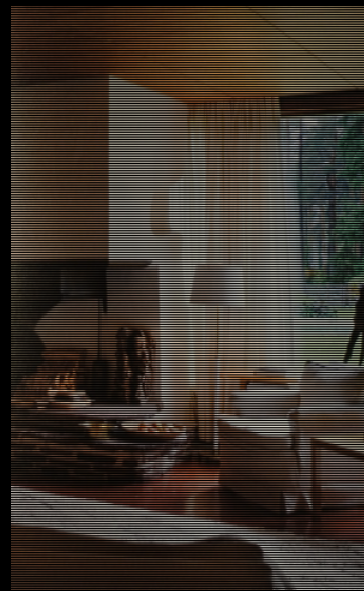

SALUHALL I MARKPLAN

*Att göra human
arkitektur
betyder
att tjäna
människan
Alvar Aalto*

Persson
säger....

Persson vill exempelvis bygga en ny ultramodern stad. Han har sagt det förut men tanken är trots det spännande. Den ska, om han får bestämma, byggas helt i trä, vara helt klimat-anpassad och ligga söder om Södertälje.

Det är annat än det normala gnetandet med förtätningar av befintlig bebyggelse. Det skulle kunna sätta Sverige på klimatkartan. Internationella delegationer skulle valfärda för att titta och lära. Vårt eget Brasilia, fast klimatsmart.

TVETASTADEN jämförelse Bo01, Gamla stan

**Smaken är
olika**

MAT

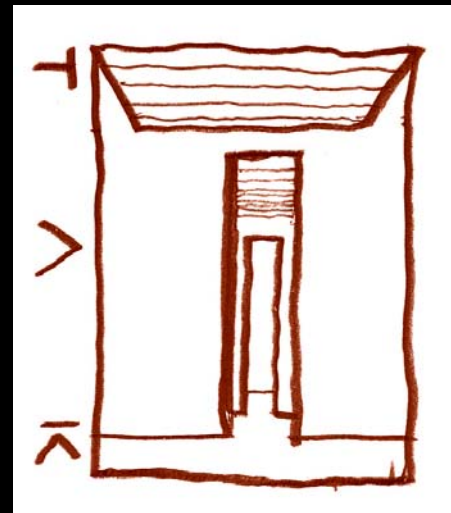
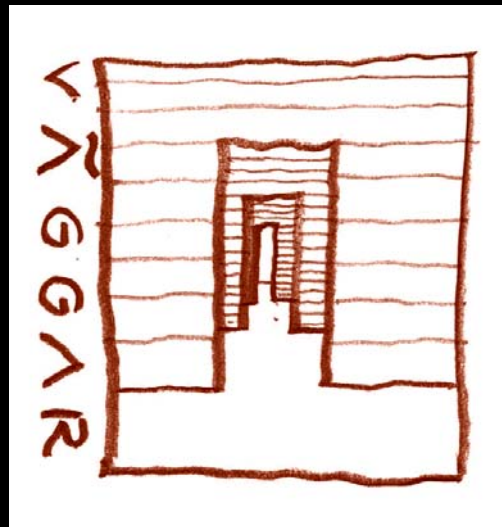
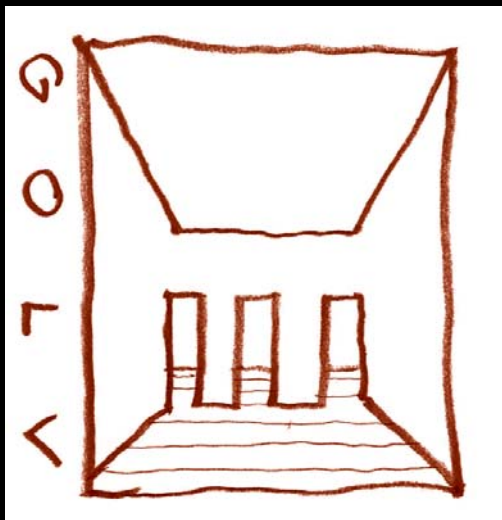

jämställdhet

RUMMET

MÖTETM

Stämningen

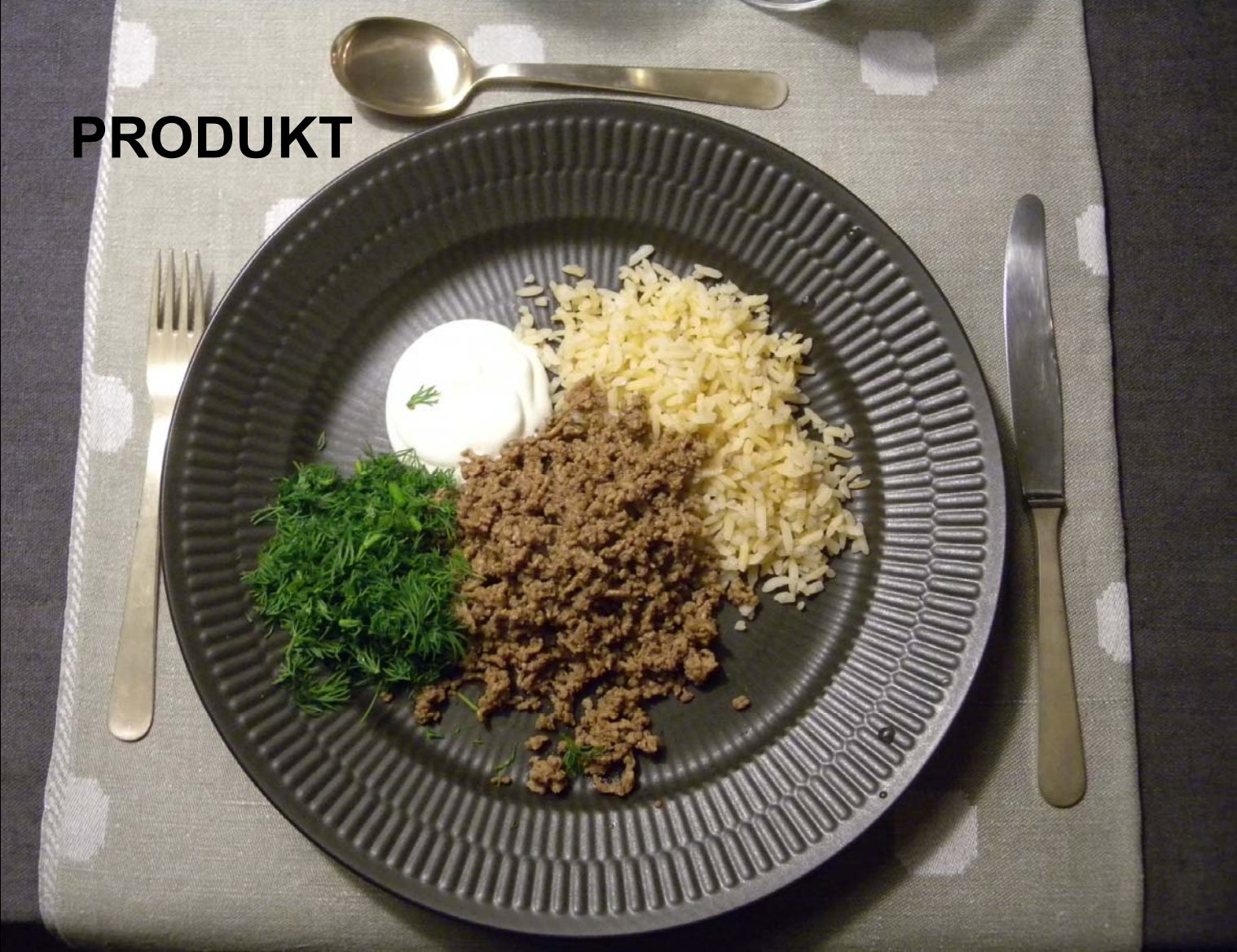

Jordgubbe
Citron
Kastanj
Choklad
Hallon
Björnbär
&
Champagne

PRODUKTEN

PRODUKT

STYRSYSTEM i byggbranschen sumobrottning eller *höjdhopp*...

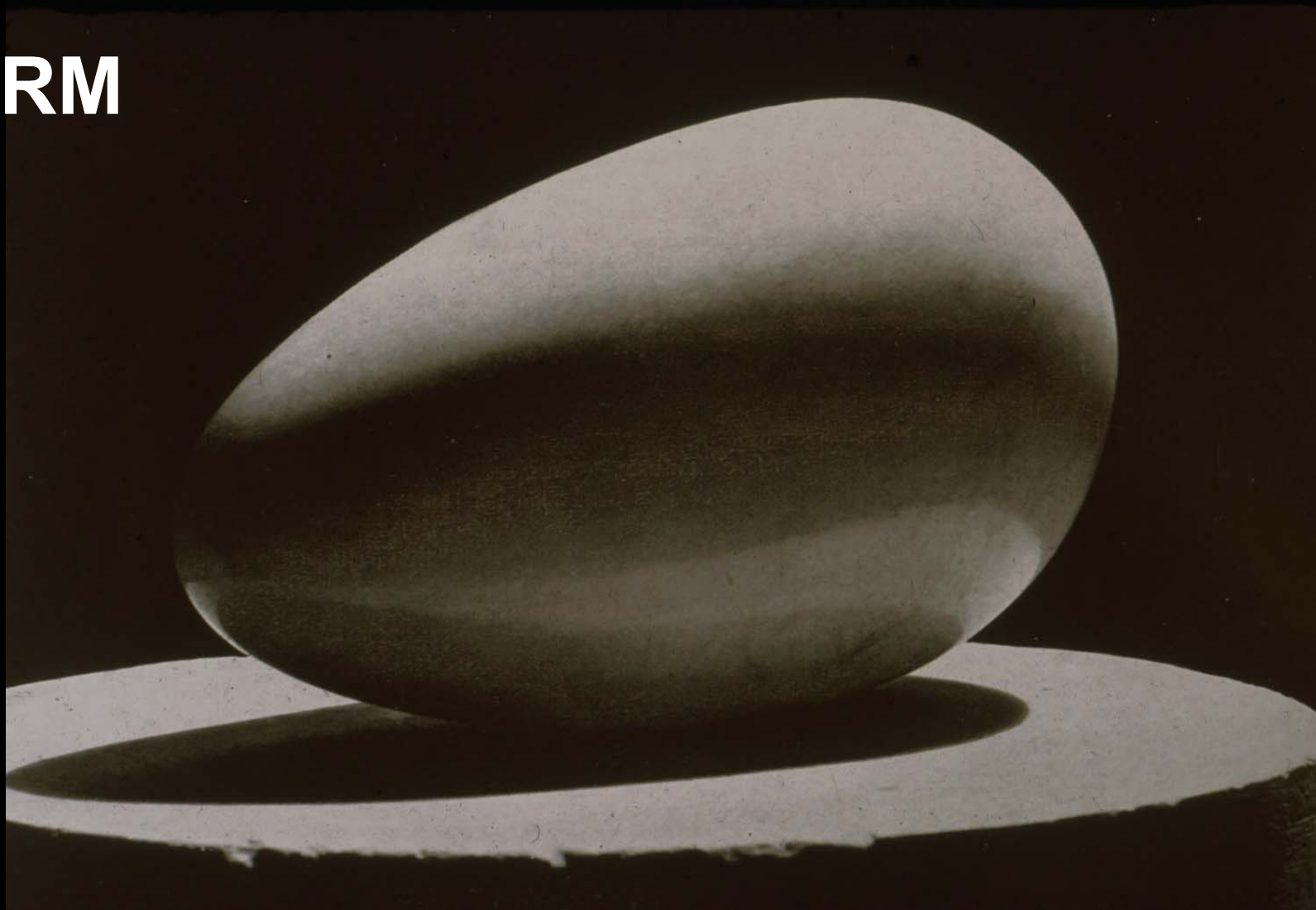

Fredsmåltid i Nürnberg 1648

FORM

**Hållbar design
tillverkad av biomassan
från vaggan
till graven...**

AIX

SLÖJD = SLUGHET

Träkonstruktion innebär förening av :

Materiella

och

Immateriella

egenskaper

Träkonstruktioner

vilar på kunskaper som är :

vetenskapliga

konstnärliga

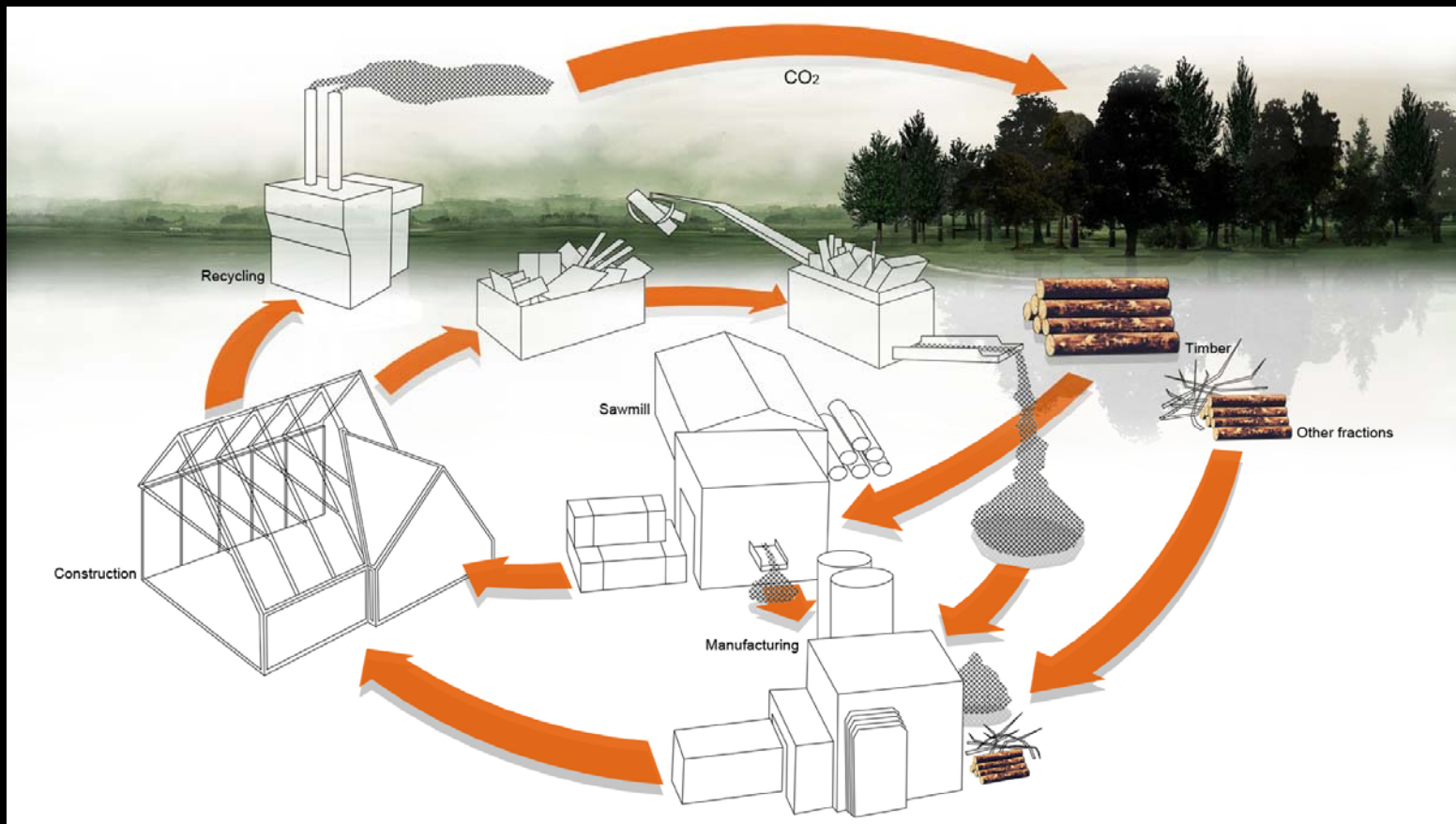
och **beprövade** från skapandets
praktik

Fotosyntesen som fångar koldioxiden

Evigt kretslopp

HÅLLBART

In order to build a Swedish bathroom on site, the following professionals are needed:

- electrician
- painter
- concrete founder
- tiler
- ventilator
- cabinet maker
- carpenter
- plumber

8
professionals in
17 working
operating stages

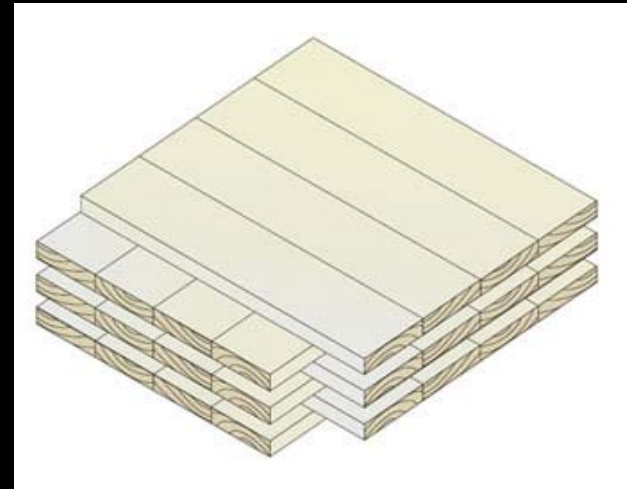

CLT, crosslaminated timber,

thickness 20- 400mm

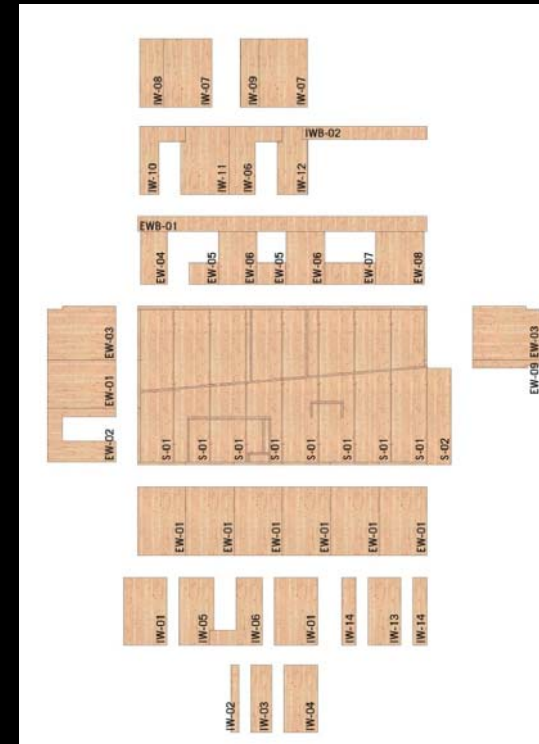
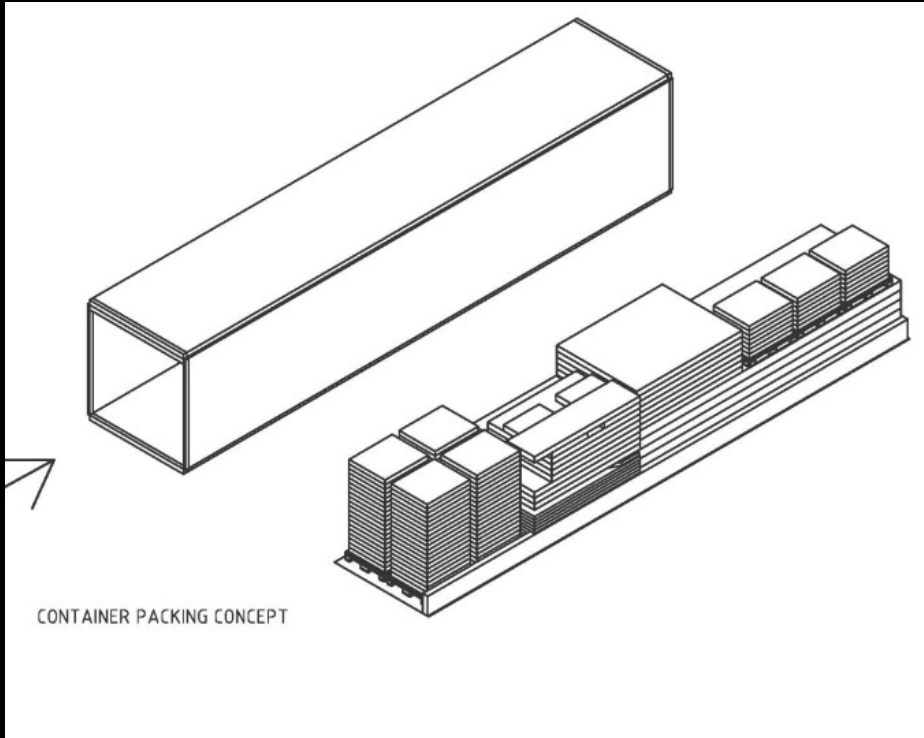
width : 3000 mm

length : 16 000 mm

ett bostadsområde till Kina ?

Hus i platta paket

Kina, Caofeidian

Kina, Caofeidian

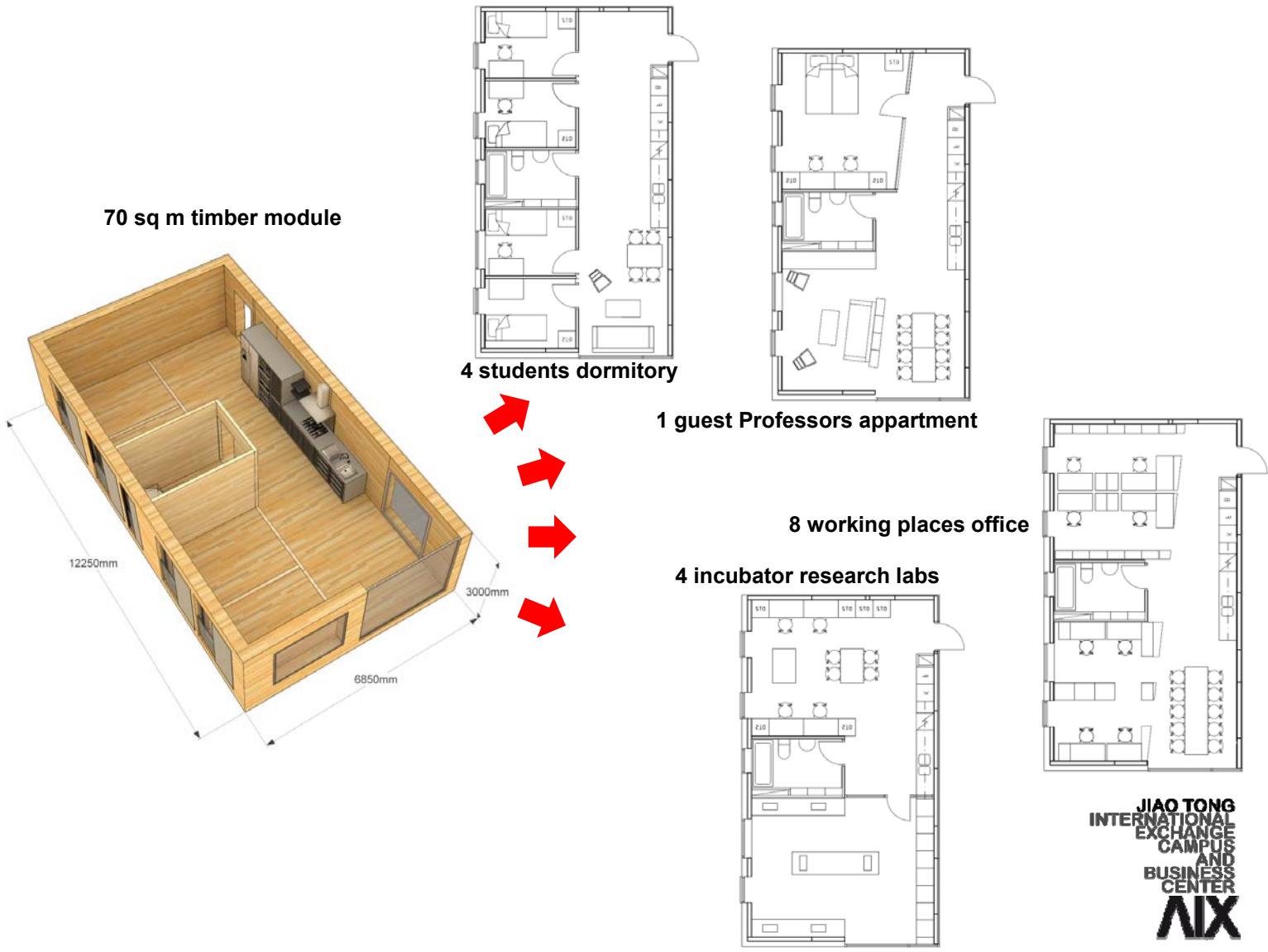

JIAO TONG
INTERNATIONAL
EXCHANGE
CAMPUS
AND
BUSINESS
CENTER
AIX

JIAO TONG
INTERNATIONAL
EXCHANGE
CAMPUS
AND
BUSINESS
CENTER
AIX

JIAO TONG
INTERNATIONAL
EXCHANGE
CAMPUS
BUSINESS
CENTER
AIX

INTERNATIONAL
EXCHANGE
CAMPUS
AND
BUSINESS
CENTER
AIX

RIDDESVIK

MARKANVISNINGSTÄVLING
FLERBOSTADSHUS I TRÄ

Riddersvik, strukturplan

Riddersvik, HYRESRÄTTER

Riddersvik, bostadsgata

Riddersvik , flerfamiljshus 1-4 rok

Fasad Norr

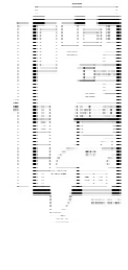

Fasad Söder

FLERFAMILJSHUS (F) 1-4 rok
Planer och fasader

1 ROK, 33
m²

1 ROK, 26
m²

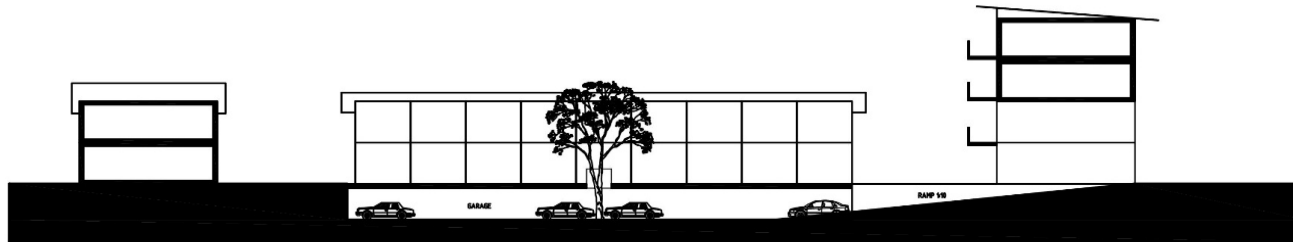

2 ROK, 67
m²

3 ROK, 68
m²

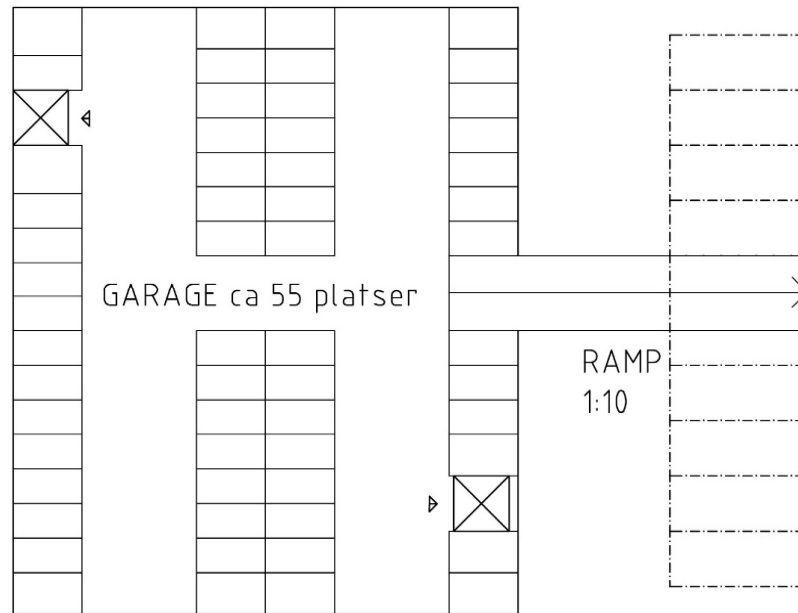

GARAGE UNDER BOSTADSTORG

Ej Skala

GARAGE UNDER GÅRD

Riddersvik, bostads torg

Riddersvik, på kvällen

Nu brukar havsisen vara som mest utbredd i Arktis.
I år var utbredningen rekordliten vilket riskerar
påverka istäcket under året som kommer.

Feb 1979 (Mätningarna startar)

Sep 1979

2012 var
det lägsta rekord
för sommarens
istäcke

Feb 2012

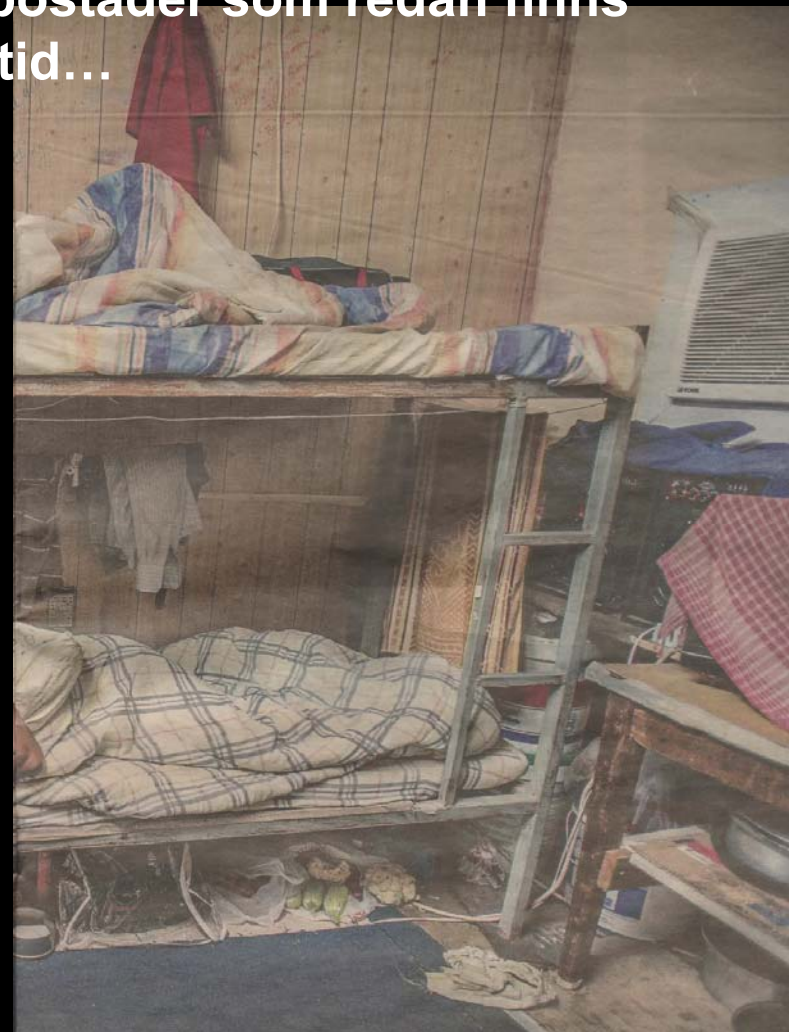
Sep 2012

16 miljoner km²

Vi måste bygga lika många bostäder som redan finns på jorden inom överskådlig tid...

Arkitektur, design och produktion
är alltid **komplex**

Men kompetenserna måste
nå varandra.

Bostadspolitik för hållbarhet
måste uttryckas.

Kan skapa jobb, givet att
åstadkomma bostäder
betraktas som
ett **industriellt** fenomen.

Vetenskap

Konst

Beprovad Erfarenhet

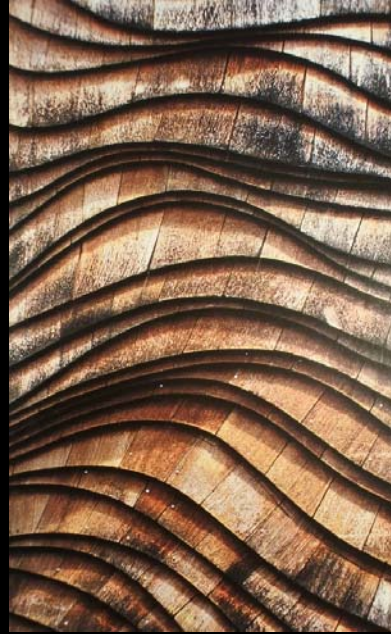

Ta i trä och världen blir mer hållbar

*Förresten
Du sover bättre
I ett rum helt
Omgivet av trä*

Hokkedo, den största träbyggnaden i världen

Om MIO skall sova gott måste mera göras av trä...

**Isen smälter
det är
bråttom...**

